

V Grajskem kopališču na Bledu pravijo, da ne pomnijo tako slabe kopalne sezone kot letos. No, upajmo, da se je muhasto poletje končalo in da so pred vrati pasji dnevi. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 58

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 30. 7. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

1. avgust – občinski praznik Jesenic in Kranja

Ob praznovanjih občinskega praznika se nam naše misli navadno prepletajo med ocenjevanjem preteklosti, resnico današnjih dni ter željami, načrti in hotenji za prihodnost. Takšna razmišljanja so ob našem letošnjem prazniku še bolj prisotna kot prejšnja leta. Letos predvsem razmišljamo o sedanjosti in bodočnosti. Na preteklost, na boj kranjskih delavcev za njihove pravice, za osvoboditev, za ustvarjalnost pri graditvi nove socialistične družbe smo in bomo seveda lahko vselej ponosni.

V preteklem letu smo doslej prehojeni poti dodali pomembne nove dosežke. Naše gospodarstvo je doživelo pomemben razmah ter doseglo izredne rezultate v dvigu produktivnosti dela, porastu proizvodnje, v tehničnih in organizacijskih preosnovah, v vključevanju v domačo in mednarodno delitev dela in v krepitvi svoje materialne osnove. Na področju družbenih dejavnosti smo uspešno uresničili načrtane programe, od gradnje šol in vrtcev do nalog socialne politike. Razmah stanovanjske gradnje je učinkovit začetek razreševanja enega najbolj perečih problemov, ki tarejo delovne ljudi Kranja. Vsi uspehi so toliko pomembnejši, ker so doseženi v pogojih ukrepov in prizadevanj za stabilizacijo gospodarstva in kriznih situacij, ki so jih pogojevali mednarodni odnosi.

Letošnji 1. avgust praznujemo v času, ko z vso resnostjo in ustvarjalno zagnanostjo uresničujemo novo ustavo in z njo nove odnose na vseh ravneh družbene organiziranosti. Zato je razumljivo, zakaj so naše misli namenjene sedanjosti in naši pogledi uprti v prihodnost. Letošnje praznovanje pada v čas korenitih sprememb našega političnega sistema. Njihov smisel je, da zagotovijo vladajoči položaj delavskega razreda in delovnih ljudi tako v uresničevanju funkcije oblasti kot v opravljanju družbenih zadev. Z njimi v oblikah samoupravne socialistične demokracije ustvarjamo resnično oblast delovnih ljudi in zagotavljamo neprekinjenost revolucionarnega boja začetega v juliju in avgustu 1941. leta.

Še tako dobro zamišljen sistem pa ne bo sam po sebi deloval, če ga zavestno in intenzivno ne presadimo v življenje. Zato je najpomembnejša naloga sedanjosti uresničitev odnosov, ki jih opredeljuje nova ustava, to pa je tudi uveljavitev vsakodnevni in dolgoročni interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Le v uresničevanju teh interesov je naš napredek in bolj bogata prihodnost. Prehojena revolucionarna pot, naša sedanja ustvarjalnost in zaupanje v bodočnost samoupravnega socializma so zagotovo trden porok, da bomo kot smo do sedaj, tudi v bodoče sposobni nadaljevati veliko delo, ki je bilo v naši občini začeto z oboroženim uporom 1. avgusta 1941.

Vsem delovnim ljudem Kranja se ob letošnjem praznovanju zahvaljujem za njihove ustvarjalne napore in jim čestitam k 1. avgustu, prazniku občine Kranj.

Tone Volčič, predsednik Občinske skupščine Kranj

1. avgusta 1941. leta je na Obranci na Mežaklji Cankarjeva četa prvih jeseniških partizanov bila prvo odkrito bitko z Nemci in jih tudi prvič pognala v beg. S to bitko je Cankarjeva četa pod vodstvom prekaljenega predvojnega revolucionarja Jožeta Gregorčiča najbolj jasno in glasno izrazila odločitev proletarskih Jesenic in okolice, da se odločno odziva pozivu KPJ na oborožen odpor. S to bitko je nad Jesenicami vzplapolal plamen odpora tukajšnjega prebivalstva in se zvil v mogočno baklo vseljudske vstaje slovenskega naroda, ki ni ugasnil, dokler ni bil sovražnik poražen. V tej prvi bitki sta padla dva partizana Ferdo Koren in Viktor Arzenšek. Njuna smrt je nedvomno pretresla njune bojne tovariše, pa tudi celotno prebivalstvo jeseniškega območja, ni pa jih moralno strla. Ob njuni smrti se je le potrdilo pričakovano, to je, da bo boj trd in da bo zahteval tudi žrtve. Žrtve jeseniškega prebivalstva v štiriletnem narodnoosvobodilnem boju so bile velike. Padali so borci v spopadih, padali so talci v Begunjah, na Hrušici, v Mostah pri Žirovnici, umirali so aktivisti OF v zaporih in taboriščih in padali so kot žrtve črne roke. Toda na mesto mrtvih so vstopali vedno novi in novi borci in aktivisti NOV vse do zmage.

Bitka Cankarjeve čete pred trinidesetimi leti gotovo ni bila največja bitka v njeni partizanski zgodovini, prižgala pa je plamen odpora, in v tem je njena veličina. Zato smo se občani Jesenic odločili, da bomo vsako leto praznovali 1. avgusta kot svoj občinski praznik. S tem praznovanjem želimo na svečan način izraziti naše trajno spoštovanje dogodku tega dne in vsemu narodnoosvobodilnemu boju ter globoko spoštovanje vsem žrtvam fašizma. Hkrati naj bo ta praznik tudi priložnost za oceno sedanjosti in za odgovor na vprašanje, ali izpolnjujemo cilje, zaradi katerih je padlo toliko žrtev.

Slavko Osredkar, predsednik Občinske skupščine Jesenice

Prireditve za jeseniški praznik

Na slavnostni seji občinske skupščine bo o preteklem in sedanjem razvoju občine spregovoril predsednik Slavko Osredkar, podelili pa bodo tudi vsakoletne Čufarjeve in Gregorčičeve plakete. Za Čufarjevo plaketo je posebna komisija prejela šest predlogov, podelili pa jo bodo enemu posamezniku in dvema kulturnima skupinama. Gregorčičeve plakete bodo prizadevnim na športnem področju podelili štirim posameznikom in eni organizaciji.

V okviru občinskega praznika bo jeseniški DOLIK pripravil že dvajseto razstavo v letošnjem letu. Predstavili se bodo jeseniški likovniki.

Tudi športniki predvidevajo za počastitev občinskega praznika Jesenic več prireditev. Tako je bil na igrišču v Podmežaklju že odbojarski medklubski turnir, smučarji bodo v nedeljo, 4. avgusta, slovesno odprli svoje zavetišče pod Prisojnikom, prav tako bo v nedeljo medklubsko tekmovanje v plavanju za Pokal mesta Jesenic, tekmovanje pa bodo pripravili tudi jeseniški balinarji.

Ob občinskem prazniku bo na Jesenicah vseljenih tudi sto stanovanj v novi stolpnici, ki jo je zgradilo Splošno gradbeno podjetje Sava, v Kranjski gori pa vila bloki. V Kranjski gori bodo odprli tudi hotel Kompas. D. S.

Prireditve za kranjski praznik

Podobno kot vsako leto za občinski praznik bo v kranjski občini tudi letos vrsta (predvsem športnih) prireditev. Prve prireditve so bile že v soboto, ko je bilo za Češko koč mednarodno tekmovanje v slalomu, na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju pa odprto prvenstvo Kranja v tenisu.

Jutri (31. julija) ob 17. uri bo v Kranju slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine, na kateri bodo podelili nagrade občine Kranj za leto in nagrade in priznanja krajevnim skupnostim za leto 1973. Ob 19. uri bo na Trgu revolucije promenade koncert kranjskega pihalnega orkestra, ob 20. uri pa bo na Titovem trgu predvajanje filma Sutjeska.

V četrtek, 1. avgusta, bodo na Planini odprli nov vrtec. V naslednjih dneh pa bodo na programu spet športne prireditve. V soboto, 3. avgusta, bo mednarodna prireditev na 50-metrski plastični skakalnici na Goreni Savi, v telovadnici osnovne šole France Prešeren pa bo mednarodno mladinsko prvenstvo Kranja v namiznem tenisu. Naslednji dan (v nedeljo), 4. avgusta, bo poleg mednarodnega mladinskega prvenstva Kranja v namiznem tenisu še tradicionalna mednarodna krožna kolesarska dirka, ob 19.30 pa bo na dvorišču vzgojnega zavoda v Predvoru večer narodnih pesmi in plesov.

V okviru proslav in prireditev za občinski praznik je poseben odbor uvrstil tudi otvoritev XXIV. mednarodnega gorenjskega sejma 9. avgusta. Ta dan bo na stadionu Stanka Mlakarja tudi mednarodno prvenstvo v atletiki. 10. in 11. avgusta pa bo na stadionu tradicionalni turnir v košarki. A. Z.

Naročnik:

XXIV. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 9. DO 19. AVGUSTA

Denar za ceste

Približno polovico vsote od dveh milijard bi lahko Ljubljana kot mesto investirala v izgradnjo okoli 200 kilometrov avto cest, obvoznice in primarnih mestnih cest. Po programu naj bi tolikšna sredstva vložili na območju Ljubljane v desetih letih. Pogodba z nosilcem tega projekta Projektom nizke gradnje je bila podpisana že v maju letos. Do konca letošnjega leta naj bi bili vsi projekti že naredi. Ljubljani se namreč mudi, da ne bi zamudila letošnjega razpisa posojil mednarodne banke, kjer Slovenija kandidira za posojilo za gradnjo avto ceste Ljubljana—Vrhnika.

Letošnje gospodarjenje

Vsi trije zbori republiške skupščine Slovenije so prejšnji teden ocenili gospodarjenje v prvih mesecih letošnjega leta. Ekspoze o družbeno gospodarskih gibanjih v prvem polletju letos je prebral podpredsednik izvršnega sveta Zvone Dragan. Delegati republiške skupščine so se tudi seznanili s stališči predsedstva RK SZDL Slovenije ob letošnjih gospodarskih gibanjih. Obravnavali so tudi poročilo o poteku samoupravnega sporazumevanja in učinkovitosti delovanja samoupravnih sporazumov o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Sprejeli so tudi zakon o samopravni interesni skupnosti za PTT promet in osnutek zakona o stanovanjskih zadrugah. Dva zbora, zbor združenega dela in zbor občin, sta sprejela odlok in tri zakone, ki se nanašajo na elektrogospodarstvo. Tako je potrjen družbeni dogovor o temeljnih razvoju elektrogospodarstva od 1974 do 1980.

Seja zveznega izvršnega sveta

Pred kratkim je zvezni izvršni svet sprejel med drugim sklep o maksimalnih cenah za izdelke barvaste in črne metalurgije. Tako se cene za izdelke lahko povečajo za največ do 80 odstotkov od povečanja cen teh izdelkov, ki ga dobimo, če določimo ceno v skladu z veljavnim družbenim dogovorom. Sklep velja do 30. septembra letos, vključuje pa tudi cene aluminija.

Po sklepu izvršnega sveta bo zvezna direkcija za rezerve živil nadaljevala z intervencijskim odkupom pitanih junccev. Spremenjen pa je pogoj, po katerem so lahko občani prinašali določene predmete iz tujine. Znesek dovoljen za uvoz drobne kmetijske mehanizacije za potrebe kmetijskih gospodarstev je zdaj povečan od 50.000 din na 80.000 din. Ob nezadržnem porastu nafte in naftnih derivatov, ki je od lanskega leta narasla za 8 odstotkov, je zvezni izvršni svet sklenil sprejeti ukrepe za varčevanje z naftnimi derivati.

Koliko smo zaslužili?

V prvi tretjini letošnjega leta je bil povprečni osebni dohodek v SFRJ 2228 din, od tega v gospodarstvu 2168 din in v negospodarstvu 2524 din. Najvišje poprečje OD imajo projektanti, in sicer 3392 din, slede gospodarske zbornice s 3370 din in poslovna združenja s 3183 din. Najnižji OD je bil v obrti za osebne in druge storitve, in sicer 1720 din. V tekstilni industriji so bili OD 1834 din, v usnjarski in obutveni 1875 din itd., v osnovnem šolstvu 2167 din in socialni zaščiti 2126 din.

Solidarnost

Stanovanjske skupnosti vseh slovenskih občin so podpisale sporazum o 5-odstotnem posojilu iz sredstev svojih skladov za obnovo porušenih ali poškodovanih stanovanj prebivalstvu Kozjanskega. Izvršni odbor republiške skupnosti otroškega varstva pa je sklenil dodeliti finančno pomoč, in sicer enkratno za socialno ogrožene kmečke otroke in kot otroški dodatek za socialno ogrožene kmečke otroke na potresnem območju.

V Šenčurju ustanovili Turistično društvo

V okviru praznovanja krajevnega praznika so v soboto zvečer v Šenčurju ustanovili Turistično društvo. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo več kot 100 občanov ter številni gostje, med katerimi so bili tudi mladinci iz pobratenege mesta La Ciotat, predstavniki Gorenjske turistične zveze, sosednjih Turističnih društev, organizacij združenega dela in krajevnih družbenopolitičnih organizacij ter skupnosti. Na občnem zboru so poudarili, da kraj, kakršen je Šenčur, Turistično društvo potrebuje, in lahko odigra v turističnem gospodarstvu Gorenjske pomembno vlogo. Vendar je za zdaj naselje brez osnovnih, za razvoj turizma potrebnih objektov. Za ureditev le-teh bodo potrebni precejšnji denarji, zato računajo Šenčurjani na sodelovanje gostinskih, turističnih in drugih organizacij združenega dela, predvsem pa na sodelovanje vaščanov, saj je Turistično društvo del krajevnega skupnosti.

Šenčurjani bodo razvijali predvsem kmečki, poslovni in športnorekreativni turizem. S pomočjo turističnih posojil lahko Šenčur sorazmerno hitro pridobi lepo število zasebnih turističnih ležišč, tako v novih stanovanjskih hišah kot na kmetijah v Šenčurju in Srednji vasi. Turistični delavci bodo skušali urediti informacijsko pisarno, ki bi

časoma prerasčala v recepcijsko pisarno in menjalnico ter prodajalno spominkov in razglednic. Na občnem zboru je bila povedana želja po izgradnji športnorekreativnega središča s pokritim in odprtim bazenom, jahalno stezo, trim stezo, minigolfom in podobnimi objekti. Vzponredno s tem pa bo nujno potrebno zboljševati gostinske in druge storitve v vasi ter poživiti družbeno in družabno življenje, za kar ima Šenčur z novim domom kulture dobre možnosti. Prav tako ne sme pojnati skrb za urejenost vasi. Pri tem so Šenčurjani pripravljena pomagati sosednja Turistična društva, predvsem Kranj in Cerklje, ki imata že bogate izkušnje. Zanimarjati ne kaže tudi sodelovanja z osnovno šolo in bližnjim letališčem.

Po izvolitvi novega upravnega in nadzornega odbora je komisija za olepšavo kraja nagradila Franca in Antona Beleharja in Franca Ropreta, Janezu Kadivcu, Vencu Jeriču, Maksu Erzinu, Francu Ropretu, Janezu Zumru, Jožetu Mubiju in Matiji Frantarju pa podelila priznanja za prizadevanja pri olepšavi hiš, vrtov in dvorišč. Priznanja za požrtvovalno sodelovanje pri očiščevalnih akcijah pa so prejeli domači taborniki odreda Janko Belehar, Gasilsko društvo Šenčur in Lovska družina Šenčur. J. Košnjek

Nagrade in priznanja krajevnim skupnostim

Krajevne skupnosti v kranjski občini že tretje leto sodelujejo v zveznem programu petletnega načrta akcij krajevnih skupnosti. Za ocenjevanje del in uspehov na različnih področjih je bil v kranjski občini ustanovljen poseben koordinacijski odbor, ki je konec tega meseca razpravljal in ocenil delo krajevnih skupnosti v minulem letu. Odbor je sklenil, da se ob občinskem prazniku šestim najboljšim krajevnim skupnostim podelijo denarne nagrade od 10.000 do 2000 dinarjev, sicer pa bo prvih 12 krajevnih skupnosti dobilo tudi pismena priznanja. Posebna priznanja pa bodo dobili tudi predsedniki prvih treh krajevnih skupnosti.

Koordinacijski odbor je ugotovil, da je več kot polovica krajevnih skupnosti v občini lani dosegla zelo lepe uspehe, saj so s sredstvi občine in prispevki ter s prostovoljnimi delom občanov razrešile vrste problemov (asfaltiranje cest, razširitev pokopališč, kanalizacije, javne razsvetljave, izgradnja vodovodov in podobno). Najbolj zgovoren je podatek, da so krajevne skupnosti v poprečju vsak prejeti dinar oplemenitile z novimi sedmimi dinarji. Po temeljiti oceni na podlagi kriterijev je koordinacijski odbor ugotovil, da so največje uspehe dosegle naslednje krajevne skupnosti: Podblica, Trstenik, Predoslje, Zabnica, Grad, Prim-

skovo, Voglje, Besnica, Visoko, Duplje, Cerklje in Huje—Planina—Čirče.

V krajevni skupnosti Podblica so med drugim zgradili 3500 metrov vodovoda in cesto Nemilje—Podblica, na Trsteniku so razširili pokopališče, v Predosljah asfaltirali 3,5 kilometra cest, v Zabnici asfaltirali ceste in zgradili kanalizacijo, v Gradu in Vogljah prav tako asfaltirali ceste, v Besnici med drugim postavili smučarsko vlečnico in zgradili vodovodni rezervoar, na Visokem asfaltirali ceste itd.

Kot rečeno bo prvih šest krajevnih skupnosti dobilo denarne nagrade. Podeljene bodo jutri popoldne na slavnostni seji vseh zborov kranjske občinske skupščine ob občinskem prazniku. Krajevna skupnost Podblica, kot najboljša, bo dobila 10.000 dinarjev, Trstenik 7000, Predoslje 5000, Zabnica 3500, Grad 2500 in Primskovo 2000 dinarjev. Poleg omenjenih bodo pismena priznanja dobile tudi krajevne skupnosti Voglje, Besnica, Visoko, Duplje, Cerklje in Huje—Planina—Čirče. Posebna pismena priznanja pa bodo dobili tudi predsedniki svetov prvih treh krajevnih skupnosti: Matevž Kordež (KS Podblica), Edo Bečan (KS Trstenik) in Anton Čuden (KS Predoslje). A. Žalar

Tržičani se pripravljajo na praznik graničarjev

15. avgusta slavijo čuvarji naših meja — graničarji. Da bi v tržički občini slovesno praznovali ta dan in še bolj utrdili vezi med graničarji in občani, pripravljajo številne prireditve in srečanja. Največ bo športnih tekmovanj, ki jih organizira komisija za šport pri občinski konferenci ZMS. V namiznem tenisu, malem nogometu, odbojki in šahu bodo tekmovale ekipe vojakov, postaje mejne milice na Ljubelju, Bombažne predilnice in tkalnice, Peka ter mladinskega aktiva Podljudelja. -jk

Velik napredek kraja

Gospodarstvo je v Železnikih nazadovalo nad sto let. Nekdaj cvetoče železarstvo je popolnoma zamrlo, nova industrija pa se ni in ni hotela razviti. Sele po zadnji vojni je kraj spet zaživel. O tem dovolj zgovorno priča podatek, da se je na področju Železnikov v komaj dvajsetih letih odprlo blizu 2200 delovnih mest. Zanimalo nas je, kako kraj živi danes in kako gospodarske organizacije sodelujejo s krajevno skupnostjo. Zato smo obiskali tajnika krajevnega skupnosti Miho Bertoncija.

»Že dvanajst let aktivno delam v krajevni skupnosti,« je dejal. »Dela je izredno veliko, kažejo pa se vedno nove in nove naloge. Stalno skrbimo za gradnjo novih objektov in naprav ter vzdrževanje vodovoda, kanalizacije, javne razsvetljave, parkov, pokopališč, krajevnih cest, avtobusnih postajališč, spomenikov NOB, dveh kulturnih domov, mostov, zavzeli pa smo se tudi za delo na področju civilne zaščite in SLO. Izredno tesno sodelujemo s šolami, občinsko skupščino ter z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v tovarnah in kraju.«

Miha Bertoncij je nato spregovoril o sodelovanju krajevnega skupnosti z gospodarskimi organizacijami, predvsem z Iskro. Podatki govorijo, da je v Iskri zaposlenih skoraj polovica ljudi s področja krajevnega skupnosti in zato je kar razumljivo, da je življenje v kraju v marsičem odvisno prav od te organizacije.

»Kraj se je v zadnjih letih vsestransko razvil. Železniki so postal mesto, kar je predvsem zaslug gospodarstva. Zgrajenih in

preurejenih je nekaj sto hiš, avtomobilov pa je toliko, da nam že zdavnaj primanjkuje parkirnih prostorov. Urejen je tudi javni promet. O takem napredku se nam pred leti še sanjalo ni. Tako velik korak naprej je bil storjen predvsem v zadnjem desetletju, ko je kraj začel dobivati mestni videz. Železniki so dobili asfaltno prevleko podolgem in počez, urejena je bila javna razsvetljava na obrobni predelih ter postorjenega še marsikaj.«

Nikakor ne gre prezreti tudi stanovanjske gradnje. Iskra je v Železnikih prva začela graditi bloke za svoje delavce. Do danes je na Kresu zrasla cela vrsta stanovanjskih objektov, ki so last Iskre, Alpele in drugih podjetij. Iskra je izdatno podprla tudi individualno gradnjo. Trenutno gradi ali končuje gradnjo prek sedemdeset njenih delavcev. Za kraj je to mnogo. Seveda pri vseh akcijah priskočijo na pomoč tudi ostale tovarne, zlasti Alples, ki je pokazal veliko razumevanja za skupno delo.

»Dela je ogromno, saj imamo veliko potreb in načrtov. Do konca je treba urediti kulturni dom, asfaltirati pločnike, v kratkem bomo začeli graditi pokrit plavalni bazen, preurediti bo potrebno vse tri televizijske pretvornike, da bodo prebivalci Selške doline lahko spremljali tudi drugi program. Naša velika želja je, da bi sredi Železnikov uredili trg. Podreti bo potrebno staro hišo ter postaviti kiosk za prodajo spominkov, zgraditi čakalnico na avtobusni postaji ter urediti okolico. Upamo, da nam bodo pri tem vsa podjetja priskočila na pomoč.« F. Kotar

Podjetje Gorenjska oblačila Kranj

išče

1. EKONOMSKEGA OZ. ADMINISTRATIVNEGA TEHNIKA,
 2. KURJAČA
- za opravljanje klima naprav, vakuum aparatov in kotlov centralne kurjave,
3. VEČ KVALIFICIRANIH ŠIVILJ ALI KROJAČEV,
 4. SNAŽILKO

Pogoji:

- pod 1.: srednja ekonomska ali administrativna šola, aktivno znanje nemškega jezika, 3-mesečno poskusno delo, lahko tudi začetnica;
- pod 2.: KV kurjač oz. KV mehanik ali električar z izpitom za kurjača, 3-mesečno poskusno delo,
- pod 3.: KV šivilja ali KV krojač, 2-mesečno poskusno delo,
- pod 4.: NK delavka, 2-mesečno poskusno delo.
- Pismene ponudbe sprejema splošno kadrovska služba Gorenjskih oblačil Kranj, C. JLA 24 a.

Obratovodkinja

Danes pri nas zares ni nič nenavadnega, če zasede vodilno delovno mesto ženska, čeprav nam statistike govore, da je na vodilnih in vodstvenih mestih še razmeroma malo žensk. Skoraj pravilo že postaja, da je na primer na določenem področju — sociala, varstvo otrok itd. — ženska upravnica, direktorica, šefinja. Se vedno pa se nam zdi malo nenavadno, ne nenavadno, temveč nepogosto, redko, da zasede vodilno mesto v proizvodnji, konkretno v črni metalurgiji, ženska. Vsaj do sedaj so ženske zaposlovali v proizvodnji tako, da so delale čimmanj na terenu, še posebno pa jih niso nameščali na vodilna mesta v obratih.

V jeseniški Železarni so očitno že pošteno opravili s predsodki te ali one vrste, saj so brez obotavljanja postavili za obratovodkinjo obrata vzdrževanja, energije in transporta sposobno, še mlado žensko, Vando

Eniko. Do zdaj je to edina ženska — obratovodkinja v vseh obratih jeseniške železarne in zaradi tega smo jo prosili za razgovor. Pravim, prosili, kajti ponavadi poprosimo in smo uslišani, Vando pa smo morali kar precej časa prositi. »Kaj bodo pa rekli? Da sem važna in zakaj prav mene,« se je branila in ker se pod nobenim pogojem nismo spravili iz njene pisarne, je le morala popustiti.

»Koliko časa ste že v jeseniški Železarni?«

»Sedmo leto, prej sem bila asistentka v tem obratu.«

»Se je področje vašega dela kaj spremenilo?«

»Sicer sem delo v obratu že prej poznala. Vzdržujemo namreč objekte po vsej Železarni, v glavnem opravljamo obratniška dela, vendar je moja odgovornost zdaj neprimerno večja.«

»Koliko je zaposlenih?«

»130 delavcev je, večinoma moški, le v upravnih prostorih in v skladišču so ženske?«

»Kako so vas sprejeli moški sodelavci?«

»Do zdaj ni bilo pripomb, sem namreč šele nekaj časa.«

»Sodelujete v samoupravnih organih Železarne?«

»Bila sem v delavskem svetu železarne, pozneje sem zaradi porodniške dopusta bila nekaj časa odsotna. Zdaj pa sem spet v vseh samoupravnih organih.«

»Vam je všeč novo delovno mesto?«

»Zadovoljna sem,« je kratka Vanda Eniko, 30-letni gradbeni inženir. Skromna in preprosta kot je na svojem delovnem mestu, razumevala jo do sodelavcev v svojem obratu, ki ga je začela voditi — tega sama ni rekla — nedvomno zaradi svoje sposobnosti in strokovnosti. D. Sedej

Sava Kranj

industrija gumijevih,

usnjenih

in kemičnih izdelkov

**čestitamo
za
občinski
praznik**

Skupščina občine Kranj
in družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

čestitajo vsem delovnim kolektivom in občanom za občinski praznik in jim želijo še nadaljnjih uspehov pri izgradnji socializma

**Servisno podjetje
Kranj**

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Še naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštalaterska, kleparska, krovna, ključavničarska, pleskarska, električarska in pečarska. Gospodinjski biro: šivanje oblačil po meri, pobiranje zank in izdelava gumbov.

**Kmetijsko živilski kombinat
Kranj**

TOZD Tovarna olj Oljarica
TOZD Mlekarna
TOZD Klavnica
TOZD Kmetijstvo
TOZD Kooperacija Radovljica
TOZD Komerčni servis
s Skupnimi službami

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

**Skupnost TOZD preskrbovalnega
območja Elektro Gorenjska**

s svojo
TOZD Elektro Kranj
TOZD Elektro Žirovnica
TOZD Elektro Sava Kranj
TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske Kranj
in Skupnimi službami

čestita za občinski praznik

Tekstilni center Kranj

**TOZD
tekstilna tovarna Zvezda**

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Nudi kvalitetne vrste lepljivih CENTELIN medvlog za konfekcijo

Kemična tovarna Kranj

EXOTERM

Vsem občanom, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za občinski praznik ter jim še naprej želimo mnogo delovnih uspehov

Kaj prinaša nova kmetijsko-zemljiška in dedovalna politika?

Zaradi pomembnosti, izvirnosti in aktualnosti ter praktične vrednosti objavljamo sestavek, ki ga je napisal referent za zemljiške zadeve pri Kmetijsko živilskem kombinatu Kranj Lojze Kalinšek. Avtorju se v imenu bralcev najlepše zahvaljujemo

ZAKAJ NOVA KMETIJSKA ZAKONA?

Osnova za sprejetje nove republiške in zvezne ustave, ki sta bili sprejeti v začetku letošnjega leta, so bili ustavni amandmaji. Ustavna določila in nujne potrebe so terjale sprejetje novih zakonov tudi v kmetijstvu. Najpomembnejša zakona, ki sta jih sprejela republiški in gospodarski zbor skupščine SRS 18. 7. 1973 in sta bila objavljena v Uradnem listu SRS številka 26/73 dne 26/7-1973, sta nedvomno zakon o kmetijskih zemljiščih, ki obravnava bodočo kmetijsko-zemljiško politiko in zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetij, ki na novo ureja pomemben del dednega prava, saj prekinja več kot stoletno tradicijo pravnega urejanja dedovanja kmetij pri nas.

Ugotovitev, da je zemlja hkrati z zrakom, vodo in klimatskimi okoliščinami naravni in nujni pogoj za obstoj človeka, bo nedvomno še dolgo veljala. Zemlja je proizvodni činitelj, ki ni dosežek gospodarskega procesa, ampak je dana in se ne more pomnožiti. Izjema je le spreminjanje — pridobitev z osuševanjem, namakanjem — oziroma z usposabljanjem nerodne zemlje v rodno ali z drugo besedo, iz slabe v dobro! Mogoče so spremembe kultur, zaviranje naravne erozije (trganje zemlje, plazovi, vodne zajede) itd.

V zadnjih desetletjih zasledimo zelo dinamičen preobrat na vseh področjih gospodarstva. Pri vsem tem smo najbolj zaznamovali kmetijstvo kot eno od osnovnih in nujnih panog za obstoj človeštva. Težko bo nadoknadi zamujeno. Zaradi pogoštega neposluha do kmetijstva — kmečka mladina še vedno beži v mesta — sta se skozi desetletja spreminila mentaliteta in odnos do zemlje. Na zemlji dela le še tisti, ki ima izredno veselje do nje in mu ni važen čas. Kmetija zahteva stalno delo. Ni prostega dne v letu. Tudi ob nedeljah je treba krmiti živino. Dopusta na morju si zasebni kmet v takih pogojih, kot jih ima, ne more privoščiti. Še imamo razlike med kmetom in delavcem, čeprav skuša naš družbeni red razliko odpraviti. To potrjuje na primer uveljavljanje zdravstvenega, socialnega in starostnega zavarovanja kmetov itd. Enakopravnost prodira z nesluteno naglico!

Zemlja mora biti obdelana. Dati mora več kot doslej. Deagrarizacija ne sme dosežiti tiste stopnje, ki bi povzročila pomanjkanje hrane. Človeštvo namreč tarejo danes trije osnovni problemi: pomanjkanje energije, surovin in hrane. Za slednje je osnovni pogoj kmetijska zemlja. Tako kot smo jo doslej uničevali, je v prihodnje ne bomo smeli več. V kranjski občini smo deset let nazaj vsako leto izgubili približno 50 ha kmetijskih obdelovalnih zemljišč. Zaradi tega smo letno spitali na primer 100 glav goveje živine manj. Po demografski statistiki pa se nataliteta prebivalstva hitro dviga. In s tem v zvezi tudi potrebe po hrani. Kljub ogromnim spremembam, dosežkom in napredku kmetijstva se človeštvo približuje tisti gornji meji potrošnje prehranjenih dobrin, kateri kmetijska proizvodnja ne bo kos. Umna raba kmetijskih zemljišč je zato osnova in še bolj pomembno zakonsko določilo, da mora biti sleherni košček zemlje obdelan. Glede obdelanosti zemlje imamo še velike rezerve. Morda v Sloveniji ne tolikšne kot v drugih republikah in pokrajinah. Te rezerve moramo uporabiti v vsem jugoslovanskem prostoru. Izračunali so, da bi se v Jugoslaviji lahko preživelo najmanj še enkrat toliko ljudi.

Pravice do razpolaganja s kmetijskimi zemljišči izhajajo iz dela delavcev v kmetijskih organizacijah in iz dela zaposlenih na kmetiji. Tako pravi ustava. Ruši se lastninski patriarhalni (star, domač) model kmečke družine. Vsi zaposleni na kmetiji dobivajo pravice, ki pripadajo kmetu po ustavi. Za kmečko ženo je to velik preobrat. Ne more in ne sme biti več zapostavljena. Je

enakopravna v vseh odločanjih, ki izvirajo iz njenega dela na kmetiji. Danes kmet vidi izhod le v večji proizvodnji in vnovčenju svojih pridelkov, ne pa več toliko v lastnini, ki pa je zagotavlja le toliko, kolikor jo z lastnim delom vključuje v svoj proizvodni program.

Agrarna struktura (zgradba, sestava) in njeno spreminjanje v naslednjem obdobju je temeljna zahteva. V sami kmetijsko zemljiški in dedovalni politiki leta nazaj ugotavljamo, da je vzporedno z razlojevanjem kmečkega prebivalstva v kmečko delavsko in čisto delavsko močno narasla razdrobljenost zemljišč. Iz zemljiških katastrof je videti, koliko novih parcel je nastalo. Razdrobljenost zemljišč pa, kot je znano, ne more dati večjih dosežkov v kmetijsko tržni proizvodnji. Novi zakoni zato dovoljujejo arondacije in komasacije tudi zasebnemu kmetu!

Povojni izgradnji težke in lahke industrije je tudi kmetijstvo prispevalo svoj delež. Kranjsko občino danes štejejo med industrijske. Čistega kmečkega prebivalstva ima le 9 %, medtem ko je dosti večji odstotek mešanih kmečko delavskih družin. Pomemben delež v kmetijski blagovni proizvodnji nedvomno ustvarja zasebni sektor kmetijstva. Prek 80 % kmetijskih zemljišč je v rokah kmetov. Tržnih viškov ima kranjska občina: 1,8 milijona kg mesa, kar predstavlja 92 % potrebe po mesu, 10 milijonov litrov mleka, 13 milijonov kg krompirja itd. Razen tega krije ves jugoslovanski prostor s semenskim krompirjem.

V sestavku želim odgovoriti predvsem na naslednja vprašanja:

- kaj se z novima zakonoma uvaja,
- kdo bo po novem lahko kupil kmetijsko zemljišče,
- kolikšna (po obsegu) mora biti kmetija, da pridobi položaj zaščitene kmetije,
- kakšen je pogoj, da si pridobi občan status (položaj) kmeta,
- kdo lahko deduje kmetijsko zemljišče,
- kdo lahko deduje kmetijo,
- kakšni so dedni deleži ostalih dedičev.

KDO JE KMET IN KDO LAHKO KUPI ALI ZAKUPI KMETIJSKO ZEMLJO?

Osnova je določena že v prvi ustavi SFRJ z besedami »Zemljo tistemu, ki jo obdeluje«. Z uvedbo samoupravljanja in delitve po delu se odnos kmetijskega proizvajalca ne glede kje dela, do zemlje spreminja. Kmetije, posebno mladi, ki delajo v kmetijstvu, vidijo prihodnost na zemlji le takrat, ko dosežejo dohodek kot delavec v industriji. Načelo »enako delo — enako plačilo« prodira v sleherni zavest, tako tudi v zavest kmečkega delavca, ki sicer ni v delovnem razmerju, lahko pa ga uveljavi prek kooperacijskih odnosov z organizacijo združenega dela — zadrugo ali kombinatom. To mu omogoča nova ustava.

Tako postaja zemlja sredstvo za pridobivanje dobrin v širšem pomenu. Vredna je toliko, kolikor iz nje dobimo! Ne bo pa v bodoče predstavljala »zlato rezervno« ali naložen kapital iz presežnega dela nekaterih občanov. Tak način bi socialno razlikovanje razbohotal! Iz leta v leto bi bilo več zemlje v rokah nekmetov, ustvarjali bi se tako imenovani »viničarski odnosi«, katere pa naš družbeni sistem odklanja.

Cilj nove zemljiške in dedovalne politike je, da bo sleherni košček zemlje obdelan. Kdor hoče zemljo obdelovati z lastnim delom, je kmet. Pojem kmeta je zelo široko orisan v 4. členu zakona o kmetijskih zemljiščih. Tako se upošteva za kmeta občana, ki z osebnim delom obdeluje kmetijsko zemljišče, živi stalno v kraju, kjer je to kmetijsko zemljišče, ali tudi ne (v tem primeru odloči za kmetijstvo pristojni organ občine), s kmetijsko proizvodnjo ustvarja pomemben dohodek,

ne glede na to, če ima še druge dohodke (npr. iz delovnega razmerja, pokojnine, obrti in podobno). Kaj je pomemben dohodek? Pomemben dohodek mora imeti značaj gospodarske, pridobitne dejavnosti in ne »ljubitelski« značaj!

Občan, ki si pridobi pravni položaj kmeta, bo lahko po zgornji definiciji pridobil toliko zemljišča, kolikor ga določa določba o zemljiškem maksimumu. To je: v nižinskem do 10 ha, in v višinskem — hribovitem, do 20 ha obdelovalnih zemljišč. Kljub vsej širini, ki jo zakon omogoča pri opredelitvi kmeta, bodo morali družbenopolitični dejavniki v občini in krajevni skupnosti paziti, da ne bodo nastajala nova viničarska ali njim podobna razmerja.

Kmetijsko zemljišče lahko kupi le občan, ki bo pridobil pravni položaj (status) kmeta. Prednostno pravico pri nakupu kmetijskega zemljišča ima organizacija združenega dela, ki ji je kmetijstvo proizvodna dejavnost, potem kmet, ki se izključno ukvarja s kmetijstvom (»čisti kmet«) in šele za njim kmet, ki ima poleg kmetije tudi druge vire dohodkov. Tudi nekmet bo lahko kupil kmetijsko zemljišče, če nobeden od zgoraj navedenih ni zainteresiran za nakup, sam pa izjavi pred pristojnim organom, da bo zemljo obdeloval z osebnim delom. Prodaja zemljišča bo potekala prek krajevnih skupnosti oz. uradov. Prodajalec bo svojo ponudbo 15 dni razglaševal na razglasni deski, v roku 30 dni pa bodo kupci po prednostnem redu uveljavljali pravice ev. tudi prek sodišča.

Po približno istem postopku bodo potekala tudi zakupna razmerja. Ni več mogoče samostojno oddajati zemljišča v zakup, ker določba o zemljiškem maksimumu upošteva zgornjo mejo tudi z upoštevanjem zemljišč v zakupu. Izjema je v poglobljenem proizvodnem sodelovanju s kmetijsko organizacijo. Takrat ima občan lahko v obdelavi več kot 10 ha zemljišč, lastnih in zakupljenih.

NOVA POLITIKA DEDOVANJA

Zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetij prekinja približno 150-letno tradicijo pravnega urejanja dedovanja kmetij pri nas.

Osnovno načelo tega zakona je omejitev prehoda kmetijskega zemljišča v last tistih, ki zemlje obdelujejo, preprečitev drobitve kmetij kot kmetijskih gospodarskih enot in omogočanje prevzema kmetij pod pogoji, ki dediča preveč ne obremenjujejo.

Namen tega zakona je dvojen. S tem zakonom se ustvarjajo možnosti za smotno uporabljanje kmetijskih zemljišč in pogoji za krepitev proizvodnega sodelovanja med kmeti in organizacijami združenega dela. Kako škodljiva je deljivost kmetij, pravi že star slovenski pregovor: »Hiša razdeljena razpada kot zapuščenca.«

Občinska skupščina bo s svojim odlokom po opravljeni javni razpravi po krajevnih skupnostih ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij in kmetijsko zemljiške skupnosti določila merila za »zaščitene kmetije«. Zemlje takšnih kmetij ne bo moč kupiti ali je kako drugače drobiti v primeru dedovanja. Take kmetije so zavarovane tudi z drugimi določbami zakona o dedovanju, ki omogoča prevzem pod pogoji, ki dediča preveč ne obremenjujejo. Naj navedem le eno od splošnih meril za določanje zaščitene kmetije. Gospodarska sposobnost kmetije, ki zagotavlja lastnikom primerno preživljanje in izenačitev z delavci v združenem delu, zajamčena socialna varnost itd. Pri presoji, ali je na kmetiji merilo doseženo, bo nujno potrebno upoštevati razen dohodka iz kmetijske proizvodnje tudi dohodek, ki izvira iz proizvodnega sodelovanja z organizacijami združenega dela (kmetij, zadrugami in kmetij, kombinati) ter dohodka iz

kmetijskega turizma itd. Ne morejo pa se šteti v to merilo osebnih dohodki, pokojnina, dohodek od obrti in podobno. Kmetijo deduje praviloma en dedič, in sicer zakoniti dedič po splošnih predpisih o dedovanju, ki ima namen obdelovati kmetijsko zemljišče z osebnim delom, pri tem pa ima prednost tisti, ki je ta svoj namen izkazal tako, da je na kmetiji delal in se za to usposobil in da je s svojim trudom, zaslužkom ali kako drugače prispeval k izboljšanju proizvodnih zmogljivosti kmetije.

Zakon določa le dve izjemi. Prvič. Če je več dedičev kmetov in ni dediča, ki bi izrecno izpolnjeval pogoje za dedovanje kmetije, se kmetija sme razdeliti po fizičnih delih. S tem se ustvarjajo nove kmetijske gospodarske enote. In drugič. Oporočitelj lahko zapusti kmetijo zakoncem. S tem je upoštevan že uveljavljen običaj, da sta zakonca solastnika kmečkega gospodarstva. Kmetijo, ki jo z oporoko zapusti zapustnik zakoncem, se ne sme deliti po fizičnih delih!

Če so ob izročitvi kmetije otroci še mladoletni, se lahko določitev dediča kmetije odloži, dokler ne postanejo otroci polnoletni. Takrat se določijo tudi dedni deleži za dediče. Zakonec, zapustnikovi otroci, posvojenci in zapustnikovi starši, ki ne dedujejo kmetije, dedujejo denarno vrednost nujnega deleža ali tako imenovani dedni delež. Dedni delež sodišče na zahtevo dediča lahko poveča, če ta nima potrebnih sredstev za življenje. Sodišče pa lahko dedni delež na zahtevo dediča, ki je kmetijo dedoval, tudi zmanjša, če dedni deleži skupaj z obveznostjo zagotavljajo mladoletnim dedičem usposobitev za samostojno življenje, in presegajo vrednost vseh dednih deležev, ki bi jih sicer moral izplačati dedič — prevzemnik kmetije ali pa če bi bila ogrožena gospodarska zmožnost kmetije. O povečanju ali zmanjšanju dednih deležev odloča sodišče v zapuščinskem postopku.

Dedni delež izplača dedič, ki je dedoval kmetijo, praviloma v petih letih, v izjemnih primerih pa sodišče določa daljši rok, največ do deset let.

Nadalje zakon obravnava dedno nevrednost v primerih, če se je dedič hujše prekršil zoper zapustnika, ki ga je po zakonu dolžan preživljati, če dedič prostovoljno odtuji (prodaja ipd.) podedovano kmetijo itd. V takem primeru mora v enem letu nadomestiti odtujeni del, sicer mora sodedičem na njihovo zahtevo doplačati razliko, tako da niso prikrašani glede dednih deležev, ki bi jih dobili po splošnih predpisih o dedovanju. Veliko je še določil, ki dopolnjujejo splošne predpise o dedovanju, vendar smo se omejili le na najbistvenejše.

DO 24. AVGUSTA PRIGLASITI ZEMLJIŠČA NAD MAKSIMUMOM!

Opozoriti je treba še na nekatere določbe, ki jih zakona prinašata in se bližajo preteku rokov. Ena najvažnejših je vsekakor priglasitev zemljišča, ki presegajo zemljiški maksimum. 115. člen zakona o kmetijskih zemljiščih odreja prilagoditev obsega zemljišč. Občani morajo do 24. avgusta 1978 prilagoditi obseg svojih zemljišč kmetijskemu maksimumu. Ničče ne more imeti v lasti več zemlje kot jo določa zakon. Priglasitev je treba opraviti avgusta.

Zemljiški maksimum se ni spremenil. Za nižinske kmete velja 10 ha, za višinske 20 ha kmetijskih obdelovalnih zemljišč. Občan, ki po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih ni kmet, sme imeti v lasti v ravninskih predelih največ 1 ha kmetijskih in gozdnih zemljišč skupaj, od tega največ pol hektarja gozda, po pol hektarja obdelovalne zemlje oziroma vinograda. V gorskih in hribovitih predelih pa največ 3 ha skupnih površin, od tega največ pol hektara gozda in pol hektara obdelovalnih zemljišč oziroma vinograda. V maksimumu se pri obeh primerih vštevja površina zemljišč vseh članov ožje družinske skupnosti.

Zato morajo občani, ki niso kmetje in imajo več kot 1 ha oz. več kot 3 ha kmetijskih in gozdnih zemljišč oziroma več kot 0,5 ha gozda ali 0,5 ha vinograda oz. obdelovalnih zemljišč prijaviti do 24. avgusta letos (torej je časa še slab mesec) upravnemu organu v občini, na katere območju imajo zemljišča, vsa odvečna kmetijska zemljišča! Katera so ta zemljišča, je njihova odločitev. V nasprotnem primeru bodo podvrženi sankciji, ki določa dokaj visoko kazeno, in sicer do 5000 novih dinarjev. Lojze Kalinšek

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

POVEČANE POKOJNINE

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je konec prejšnjega tedna sprejela sklep, da se bodo v Sloveniji pokojnine povečale poprečno za 8 odstotkov. Povečanje velja od 1. avgusta dalje, višje pokojnine pa bodo izplačane s septemskimi pokojninami. Pokojnine so se povečale regresivno, to je za 5 odstotkov in za 45 din, tako da bi se predvsem nižje pokojnine povečale bolj kot pa višje pokojnine.

Povišanje pokojnin velja za vse upokojuje, razen za tiste pokojnine, za katere so bili za pokojninsko osnovo šteti osebni dohodki iz leta 1974. Povečale se bodo tudi družinske pokojnine, in sicer za 5 odstotkov ter za zneske 31,50 din, 36 din, 40,50 din ali 45 din — glede na to, koliko družinskih članov uživa pokojnino. Tako kot starostne pokojnine se povečajo tudi pokojnine borcev NOV in pokojnine z varstvenim dodatkom. Najnižja pokojnina bo po sklepu skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja od 1. avgusta dalje 1090 din.

POČASNEJŠA RAST POKOJNIN

Po podatkih, ki jih je objavila zveza skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja o usklajevanju pokojnin v razdobju od leta 1965 do 1974, kažejo, da se v naši republici pokojnine usklajujejo z najnižjo stopnjo. Razen tega je Slovenija tudi na dnu lestvice po stopnji povečanja osebnih dohodkov in na vrhu po porastu življenjskih stroškov.

Letošnje usklajevanje pokojnin v Sloveniji je bilo 1. januarja takole: pokojnine so se povečale za 16,3 odstotka, življenjski stroški za 20 odstotkov, poprečni osebni dohodki pa za 15,80 odstotka.

V Bosni in Hercegovini pa so se pokojnine povečale poprečno za 21 odstotkov, prav toliko, kolikor so se dvignili življenjski stroški, poprečni osebni dohodki pa so se povečali za 17,91 odstotka.

V Črni gori so se pokojnine povečale v poprečju za 22 odstotkov, kar je najvišja stopnja porasta med vsemi republikami, prav toliko pa so se povečali tudi življenjski stroški. Poprečni osebni dohodki so se povečali za 14,70 odstotka.

Na Hrvaškem je stopnja porasta pokojnin bila enaka porastu življenjskih stroškov, to je za 19 odstotkov, poprečni osebni dohodki pa so se dvignili za 13,40 odstotka.

V Makedoniji pa so se pokojnine povečale za 21 odstotkov ali za pol odstotka manj kot življenjski stroški, poprečni osebni dohodki pa za 16,30 odstotka.

Na območju ožje Srbije so se pokojnine z letošnjim letom povečale za 19,7 odstotka tako kot so se dvignili življenjski stroški v prejšnjem letu, poprečni osebni dohodki pa so se dvignili za 16,40 odstotka.

POPUST NA ŽELEZNICI

Kot ja znano, imamo upokoječenci na podlagi odrezka zadnje pokojnine polovični popust pri nakupu železniške vozovnice na področju Slovenije. Ugodnost velja tudi za zakonca upokojenca, vendar le, če potujeta skupaj. Zdaj pa kaže, da se bo ugodnost cenejšega potovanja z železnico razširila.

Po predlogu dogovora, ki naj bi ga v avgustu podpisala skupnost jugoslovanskih železnic in zveza združenih jugoslovanskih upokojenecv in delovnih invalidov, bi imeli od 1. septembra dalje upokoječenci pravico do polovične vozovnice za potovanja po vsem jugoslovanskem ozemlju. Te ugodnosti bo deležno okoli milijon jugoslovanskih upokojenecv, pravico do olajšave pa bi imeli tudi njihovi zakonci in otroci.

*Za občinski praznik
vam čestita*

**Ljubljanska
banka**

**Kolektiv Zdravstvenega doma
Kranj**

*z enotami v Kranju, Škofji Loki in
Trzinu*

čestita občanom za občinski praznik

Živilski kombinat

**ŽITO
Ljubljana**

TOZD Pekarna Kranj

*čestita svojim potrošnikom in občanom za
občinski praznik Kranja in jim želi prijetno
praznovanje.*

**Samoupravna stanovanjska
skupnost občine Kranj
in delovna skupnost Podjetja
za stanovanjsko in komunalno
gospodarstvo Kranj**

*čestita vsem hišnim svetom, delovnim in
družbenim organizacijam, poslovnim so-
delavcem in vsem občanom za občinski
praznik*

Industrija bombažnih izdelkov-Kranj

*proizvaja kvalitetne jaquardske zavese v sodobnih vzorcih
in v bogatem asortimentu, dekorativne tkanine in gradle
po konkurenčnih cenah.*

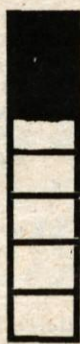
Cenjenim odjemalcem se priporočamo.

*Delovni kolektiv čestita za občinski
praznik*

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ

*Vsem poslovnim partnerjem in potrošni-
kom čestitamo za občinski praznik*

Kinopodjetje Kranj

*čestita vsem svojim obiskovalcem in osta-
lim občanom za občinski praznik*

Kranjske opekarne Kranj

*z obrati Bobovek, Češnjevok
in Stražišče*

*čestitajo vsem občanom za občinski
praznik*

*Nudimo vse vrste nosilnih, pregradnih, obložnih in strop-
nih opečnih izdelkov.
Posebno priporočamo novost NORMA montažni strop, s
katerim se hitro in poceni gradi*

Ob tridesetletnici
začetnih bojev
z »Gorenjskimi
domobranci«

Pod krinko »Za vero in boga« proti borcem za svobodo skupaj z nacističnimi okupatorji

Na spomlad in na poletje 1944. leta, ko se je narodnoosvobodilni boj uspešno razvijal po vsej Jugoslaviji in je nemška vojska tudi na svetovnih frontah doživljala poraz za porazom ter se morala umikati proti svojemu »rajhu«, so slovenski in posebej gorenjski protikomunistični in protipartizanski voditelji spet oživel misel, da je prišel njihov »pravi čas«. Računali so, da bi z nemško pomočjo zdaj protipartizanske oddelke začeli snovati tudi na Gorenjskem tako, kakor so jih poprej že v »Ljubljanski pokrajini« in v Ljubljani. Nekaj takega jim Nemci v 1942. letu še niso dovolili, kajti čutili so se še močne, in so tudi res bili. Zdaj, ko je bilo jasno, da bo Hitlerjeva Nemčija kmalu na kolenih, so protiljudski veljaki računali, da bodo ob koncu vojne s pomočjo svojih »domobrancev« — ki pa niso bili nič drugega, kot pomožni nemški policijski oddelki — ter s pomočjo zahodnih zaveznikov spet vzpostavili nekdanji izkoriščevalski režim in kapitalistične odnose. Taki protiljudski veljaki so bili Janez Brodar, dr. Albin Šmajd, kaplan Andrej Križman, monsijnor Matija Škrbec in drugi, med njimi velik del klerikalne duhovščine, ki jo je navdihoval sam škof dr. Gregorij Rožman. Ta protiljudska duhovščina, ki je imela velik vpliv na verne ljudi, je računala na svojo moč. Zlasti na podeželju je ljudi skupaj z ostalimi reakcionarji začela zvaljati k domobrancem ter jih hujskati proti narodnoosvobodilnemu gibanju, kar so znali že iz prvih let vojne. Tako so organizatorji domobranstva z gestapovsko pomočjo vnašali med ljudstvo bratomorno vojno, namesto da bi skupno z borci za svobodo šli v boj proti vsakršnim okupatorjem. In ker je bilo na Gorenjskem pred vojno 141 župnij, ob njih pa okoli 50 celic Katoliške akcije, ni čudno, da je bila tudi na Gorenjskem, predvsem na ravninskem predelu okoli Kranja ter proti Kamniku in Trziču, nevarna osnova, da se ta bratomorilni boj šokljivo razširi.

Da je najvišja cerkvena oblast res brezobzirno in premišljeno izkoriščala verska čustva prebivalstva, dokazuje tudi »Domobranci molitvenik«, ki ga je napisal salezijanec dr. France Knific, pregledal škofijski cenzor in glavni domobranski kurat dr. Ignacij Lenček (24. aprila 1944), odobril pa generalni vikar Ignacij Nadrah, ki je v uvod napisal tudi naslednje besede:

»Odlučno nalogo sta tebi, domobranec, poverila Bog in narod v teh izredno težkih časih. Boriš se, da se ohrani narodna vera... Boj, ki si ga začel proti komunizmu, je torej največja časovna in narodna potreba. Ker gre za njišje božje in človečanske vrednote, je ta boj tudi sveta stvar...«

Škof dr. Gregorij Rožman pa je še bolj na kratko povedal, da vsak, ki podpira narodnoosvobodilno gibanje, »smrtno greši, hujske, kakor bi grešil s krivoverstvom«, ter da uničevanje komunizma »ni politika, temveč verska zadeva«.

Tako so »branilci vere« katoliški cerkvi in religioznim čustvom vernikov storili veliko silo, saj je bilo tako med partizani kot med sodelavci Osvobodilne fronte veliko katoliško čutečih ljudi. Saj vendar nihče ni preganjal vere in cerkve, tudi ne vernih ljudi, temveč okupatorja in njegove pomočnike. To je bil poglaviti in edini kriterij pri opredeljevanju borcev za svobodo! Razumljivo, strah pred zmagovitimi partizani, ki so hoteli odpraviti razredno, izkoriščevalsko družbeno ureditev, je bil velik. Kako ne, ko je bila že sama Cerkev kot organizacija zelo bogata. Samo 15 največjih cerkvenih fevdalnih posestev v Sloveniji, kot npr. beremo v »Belogardizmu« pisca Frančka Sajeta, je posedovalo 37.000 ha gozdov in obdelovalne zemlje, poleg tega pa je Cerkev imela še druge visoke dohodke: od raznih vrednosti, od države, od cerkvenih opravil itd. Cerkvena gosposka je torej imela vzrok, da se povrne stari red, zato je velik del klerikalne duhovščine pogosto pozabljal na versko službo. To je že 1946. leta zapisal tudi dr. Metod Mikuž, ko je po razgovorih z župniki in kaplani, ki so jih 1941. leta pregnali Nemci z Gorenjske, ugotovil:

»Nihče se v pogovoru ni dotaknil ne kaj bo z verniki, ki so ostali brez duhovnika, ne kaj bo z vero... Pač pa so vsi ti duhovniki glasno tožili, kaj bo s farovškim posestvom, kaj bo z denarjem, naloženim v hranilnice, ali še neizterjanim od ljudi...«

Se pravi, da je bil boj »za vero in boga« le krinka in zaslepljujoče geslo pri zapeljivanju versko čutečih ljudi.

Toda o tem bo več in s številnimi dokumenti opisano v kroniki kokrškega odreda.

Zdaj se lotimo nekaterih opisov boja proti domobranstvu, ki se je, kot rečeno, organizirano začel razraščati že v prvi polovici 1944. leta, v drugi pa se je razširil tako, da je bilo na Gorenjskem že 17—18 postojank, in to predvsem na levem bregu Save. Ena takih je nastala tudi iz nemško-raztrganske v Lescah.

NAPAD NA NEMŠKO-DOMOBRA NSKO POSTOJANKO V LESCAH

V začetku 1944. leta se je štab gorenjskega odreda preselil iz Selške doline na levi breg Save in se nastanil v dolini Kokre. Od tu je vse lažje snoval nove partizanske enote in jih lažje vodil v bojih zlasti proti domobrancem, ki so od Kranja proti Trziču in Kamniku ustanavljali nove postojanke. Iz njih so pogosto zasledovali partizanske enote, posebno še aktiviste, kurirje in druge pripadnike osvobodilnega gibanja. Del odreda je že v juniju 1944 poskusil uničiti domobrance na Brniku, a to ni uspelo. Več uspeha je bilo z napadi na njihove patrulje. Odred je skupno s terenskimi delavci skušal raznim zapeljancem odpi-

rati oči, vendar zaradi prej omenjenih razlogov ni bilo otipljivih uspehov. Zato je bilo treba začeti z napadi. Prvi tak napad je sledil v Lescah.

Nemško-domobranska postojanka v Lescah je konec julija 1944 štela 42 mož in bila je zelo aktivna. Poleg nemškega poveljstva je to postojanko tedaj vodil Ludvik Golmajer, po rodu Tirolec, ki je prej živel v Trziču, njegov namestnik pa je bil Franc Čarman-Frenk, prav tako iz Trziča in pred vojno znan smučar. Svojo agilnost je ta postojanka širila po vsej okolici in konec julija 1944 hotela podružnico osnovati tudi na Breznici, tik pod Stolom. Nekatero ženske domačinke so domobranci iz Lesca tedaj prisilili, da so začele na Breznici pripravljati in čistiti župnišče in otroški vrtec, kjer bi uredili novo postojanko. V to svrhu so postavili tudi že stražo. Nova postojanka bi bila za osvobodilno gibanje pod Stolom zelo nevarna, kretanje partizanov bi bilo oteženo, poleg tega pa bi bila taka postojanka potencialna vaba za tiste posamezne omahljivce, ki so kazali težnjo po dezertaciji in padali pod vpliv domobrantskih organizatorjev. O teh pripravah so aktivisti z Breznice takoj sporočili štabu I. bataljona, ki je bil pod Stolom.

V taborišče bataljona je prišel oče namestnika komandanta Rada Pintarja-Milana in razložil, kaj se pripravlja. Kakšna nevarnost preti, je bilo takoj jasno. Toda, skoraj ves bataljon je bil tedaj odsoten, ni se še vrnil z akcije, zato je namestnik komandanta zbral le peščico borcev z mitraljesko trojko. Založili so se s strelivom in plastikom ter se takoj spustili v dolino. Ivan Pogačar, mitraljezec, ki je bil tedaj z Radom Pintarjem, izvedbo te akcije opisuje takole:

»Ko smo ugotovili, da straže ni več, sem bil z enim pomočnikom in strojnico odreden, da s pokopališkega zidu branim dohod iz žirovniške strani. Tam sem imel dober pregled in dobro kritje, druga dva borca pa sta varovala cesto iz smeri Vrbe in Doslavč. V župnišče, bodočo domobrantsko postojanko, sta s plastikom šla le namestnik komandanta Rado Pintar in en borec. Namestila sta ga v visoko lončeno peč.

Ko sem stal na okvirju nekega groba in opazoval okolico, me je presunil zelen blisk in hkrati silovita detonacija. Grob pod menoj se je stresel kot bi bil na vodi, po zraku pa so prifrčali kosi vrat, oken in drugi deli opreme. Zdalj smo si ogledali učinek eksplozije, vendar smo morali ugotoviti, da stropi niso padli na tla, kajti eksploziva je bilo premalo. Zato smo razbili še nekaj druge opreme ter tako stavbo onesposobili za naselitev.«

Ni treba posebej opisovati, koliko naporov in žrtev bi bilo potrebnih, če bi hoteli potem, ko bi bila postojanka že naseljena in utrjena, to domobrantsko gnezdo likvidirati. Z lahkim orožjem se to prav gotovo ne bi posrežilo.

Zato je bila ta nagla akcija zelo pomembna, kajti pozneje tam niso več skušali vzpostaviti kake postojanke.

Leška postojanka, ki so jo raztrganci in domobranci imeli v šoli, je bila hud trn v peti partizanov pod Stolom, poleg tega pa bi napad nanjo pozitivno deloval tudi drugod, kjer so nastajale nove podobne postojanke. Napad nanjo, ki ga je pripravil in izvedel I. bataljon gorenjskega odreda 6.—7. avgusta ponoči pod vodstvom Vladimira Peraiča-Planina, Jožeta Lukežiča in Sava Šiferja-Kosa, je bil prvi uspešnejši napad na kako tako postojanko na Gorenjskem.

Poskus uničenja domobrantskih postojank v Cerkljah in na Brniku v maju in juniju ni uspel, zato se je I. bataljon zdaj drugače loteval te postojanke. Izkušnje so pokazale, da s frontalnim načinom napadanja ne bi mogel priti do živega tako utrjeni, v ravnini in na čistini stoječi postojanki. To še posebno, ker je bila le-ta ograjena s poldrugim metrom visoko ograjo, zavarovana s še danes stoječimi betonskimi bunkerji ter z med seboj povezanimi rovi, zvečer pa močno razsvetljena. Poleg tega je bila le nekaj sto metrov stran v župnišču tudi nemška policijska postojanka.

Upoštevanje je bilo tudi treba, da je bila postojanka v trikotju cest Jesenice—Kranj—Begunje—Bled—Hraše, da sta bili le nekaj km, in to za hrbtom, nemški postojanki Poljče in Begunje, južno Radovljica, zahodno pa Bled, in da je z vseh teh strani pretela neposredna nevarnost intervencije.

Ob vsem tem je jasno, da bi bil vsak napad na to postojanko pravi samomor, če ne bi računali na pomoč znotraj nje. Ob upoštevanju vseh okoliščin je bil ta podvig pripravljen prek aktivistov in obveščevalcev na terenu, ki so vzpostavili stik z dvema domobrancema, zajetima partizanoma, Jožetom Grmom in Alojzjem Staretom iz Bohinja, ki sta se rešila tako, da sta se na videz priključila posadki v Lescah, vmes pa čakala na priložnost, da se spet priključita partizanom pod Stolom. Ta pripravljenost je štabu I. bataljona omogočila, da je v največji tajnosti izdelal podrobne načrte za napad, ki naj bi ga izvedli tedaj, ko bo na straži eden izmed njiju in ko v sosednjem župnišču, ki bi ga ob tej priložnosti tudi zaminirali, ne bo posadke. Partizani bi vpadli z njuno pomočjo, po opravljeni akciji pa bi odšla z njimi. V ta namen je bilo odbranih le 30 borcev, predvsem mladih in drznih prostovoljcev. Polovico jih je bilo odrejenih v zavarovanje, ostale pa so razdelili na skupine, ki naj bi v postojanki presentili speče domobrance in hkrati zaminirali tako v pritličju kot v nadstropju, kjer so v treh prostorih spali domobranci.

Jože Lukežič, politkomisar I. bataljona, ki je bil med organizatorji tega napada, o začetku pravi:

»Štab bataljona se je že dalj časa ukvarjal s tem načrtom... ki je predvideval tudi miniranje župnišča. Izvedbo akcije je omogočala zveza, ki so jo vzpostavili bataljonski obveščevalci s pristilno mobiliziranimi v postojanki... A miniranje je odpadlo, ker eksploziv ni prispel pravočasno, mi pa smo dobili sporočilo, da ta večer ne bo policistov v sosednjem župnišču. A ko smo sestavili desantno četo, je prišla nova vest, da nemreč Nemci niso odšli na predvideni pohod, temveč so ostali v župnišču. Kljub temu se je štab bataljona odločil za izvedbo te akcije, kajti naša človeka v postojanki sta čakala pripravljena...«

Četa napadalcev je prišla ponoči skozi Drago, ki jo je čuvala težka partizanska strojnica, obšla Begunje in se približala Lescah. Pokazala se je močno obsevljena šola, domobrantsko-raztrganska postojanka. Borci, ki so bili določeni za neposreden vpad, so se sezuli in pripravili, ostali so pod komandantovim vodstvom zavzeli varovalne položaje, namestnik politkomisarja Savo Šifer-Kos pa se je splazil k ograji in natanko ob 2.30 dal signal z baterijo. Od postojanke sem se je zasvetil podoben signal in akcija se je začela.

Bilo je vse v napetosti, kajti prav lahko bi bila pri tem nastavljena past! A vse je potekalo po dogovoru: domobranec-partizan Jože Grm, ki je bil tedaj na straži, je šepetaje sporočil še nekaj podrobnosti, pokazal na pripravljeno lestev in skupine borcev, ki so že preplezale ograjo, so lestev že pristavile k oknu postojanke. Zdalj so posamezno in tiho plezali po njej ter se skozi straniščno okno prvega nadstropja spuščali na hodnik, kjer je bil še drugi pomočnik Alojz Stare. Poveljstvo postojanke naj bi uničili s hladnim orožjem, posadko bi pa skušali zajeti. Streljali naj bi le v skrajni sili. Vse naj bi potekalo potihno, po možnosti brez streljanja.

Jože Lukežič o razvoju napada pravi:

»Ko sem se prepričal, da so vse skupine na svojih mestih, sem stopil k vratom srednje sobe. Bila so priprta. Iz sobe se je slišalo smrčanje, govorjenje v snu in premetavanje po ležiščih... Odprl sem vrata in z dvema tovarišema vstopil. Za vrati sem našel stikalo in prižgal luč... Zamolklo sem velel: 'Diži se'... Raztrganci, oz. domobranci so ležali na nadstropnih pogradih, ob nasprotni steni pa so imeli orožje. Bili smo gospodarji položaja, oni na ležiščih pa so pred našimi cevmi prestrašeni dvignili roke... Tedaj pa je nekdo na zgornjem ležišču izpod zglavja hitro potegnul samokres. To je spremenilo potek akcije. Komandir čete August Čufar-Ferdo je namreč z brzostrelko proti gornjim ležiščem naglo spustil rafal in raztrganci, ki jih niso zadele kroglo, so začeli skakati s pogradov, mi pa smo pobirali orožje. Streljanje v naši sobi je pritegnilo k nam tudi ostale naše tovariše, ki so bili odrejeni za napad drugod.«

Tako so domobranci v drugih prostorih lahko prišli do orožja in začeli streljati. Pokalo je po vseh hodnikih, luči v njih so ugasnile in zdaj ni bilo več mogoče ugotavljati, kdo na koga strelja... Odrejen je bil umik, kajti tudi pri zahodnem zunanjem bunkerju so se oglasile strojnice in tudi iz župnišča je pretela nevarnost. Borci so se začeli spuščati skozi okno, tam kjer so prišli. V tej zmešnjavi je eden izmed mitraljezcev zgrešil vrata in se zgubil. Med vračanjem pa je v hodniku zaplenil zbrojevko in se srečno vrnil na zborna mesto. Vodnik Milan pa se je potem, ko je tovarišem oddal nekaj zaplenjenih pušk, še enkrat vrnil po bombe. Pri tem je obstrelil enega izmed domobrancev, njega pa je v roko zadel poveljnik postojanke.

Med umikom skozi okno se je zaradi naglice prevrnila lestev in poslej so preostali morali kar skakati iz postojanke. Vsi so srečno pristali na tleh, le Alojz Stare »domobranec«, ki je največ prispeval k temu napadu in se je zdaj umikal s partizani, si je poškodoval obe nogi. Tovariši so ga potem rešili in odnesli skozi Drago v ambulanto pod Begunjščico. Drugi sodelavec Jože Grm tedaj še ni pobegnil z njimi. Partizanom se je priključil pozneje.

Kljub streljanju za njimi so se potem napadalci brez žrtev umaknili in dobre volje prišli v taborišče. S seboj so prinesli precej plena: 1 zbrojevko, 1 brzostrelko ter 4 puške. Kljub polovičnemu uspehu, ker se je akcija začela odvijati drugače kakor je bilo zamišljeno, je bila posadka leške postojanke močno prizadeta, saj je imela tedaj 6 mrtvih, trije pa so bili ranjeni.*

To pa ni bil edini uspeh. Odtlej se domobranci kljub utrdbam tudi v postojankah niso več počutili povsem varne. Domobrantska posadka v Lescah se je kmalu za tem iz šole preselila v župnišče.

Ta akcija je tudi med partizani močno dvignila borbena morala, kajti takrat so se v teh krajih prvič in tako uspešno lotili utrjenega sovražnikovega gnezda, in to dobesedno sredi številnih drugih postojank.

Ob tem se je dvignilo tudi razpoloženje prebivalstva, ki niso marali okupatorjevih hlapcev. Poročilo štaba gorenjskega odreda z dne 8. avgusta 1944 med drugim navaja:

»Akcija, ki jo je napravil I. bataljon v Lescah, je močno dvignila moralo pri civilnem prebivalstvu, be-gi (beli gardi-domobrancem) pa vlila strah pred NOV.«

* V nekaterih poročilih štaba gorenjskega odreda so navedene drugačne številke, a je bilo s preverjanjem ugotovljeno tako, kakor navajamo tu.

Ivan Jan

V naslednji številki: Pod Krvavcem

Novo specializirano trgovino v Kranju,
Titov trg 10

Elita

Elita — rokavičar

odpira za občinski praznik v četrtek, 1. avgusta
OZD — trgovsko podjetje Elita Kranj.

Trgovina bo založena z
ženskimi, moškimi in otroškimi rokavicami
vseh vrst in kvalitet za vsako priložnost,
z modnimi dodatki
— šali, rutami, pasovi, kravatami in
bogato izbiro dežnikov.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev
Veletrgovine Živila Kranj
TOZD Veleprodaja Kranj

objavlja prosto delovno mesto
komercialnega referenta — korespondenta

Pogoji:
poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, se za navedeno delovno mesto zahtevajo še naslednji posebni pogoji:
1. srednja ekonomska šola in dve leti delovnih izkušenj,
2. znanje strojepisja in sposobnost kontaktiranja s strankami.

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v kadrovsko službo Veletrgovine Živila Kranj, Cesta JLA 6.

Občani Kokrice praznujejo

Novo ustanovljeno Športno društvo Kokrica — Kranj organizira v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami v počastitev krajevnega praznika kulturno-zabavni športni teden od 30. julija do 4. avgusta 1974.

Namen športnih prireditev je predvsem v množičnosti od cicibanov do veteranov. Zato pozivamo vse občane, da se teh tekmovanj udeležijo v čim večjem številu.

Razpored prireditev je naslednji:

torek, 30. julija

ob 16. uri: množičen pohod od spomenika do spomenika, zbirališče pred šolo;

sreda, 31. julija

ob 17. uri: šahovski dvoboj kolektivov IBI : Kokrica, kult. dom;

ob 20.30: taborni ogenj s kulturnim programom, pred šolo;

četrtek, 1. avgusta

ob 17. uri: množični kros, start pred kulturnim domom;

ob 19. uri: slavnostna seja KS Kokrica;

petek, 2. avgusta

ob 16. uri: nogometni turnir, ki se nadaljuje tudi v soboto;

ob 20. uri: večerna gasilska vaja;

sobota, 3. avgusta

ob 9. uri: kolesarska dirka po Kokrici, prijave dve uri pred startom;

ob 16. uri: strelsko tekmovanje v Predosljah;

ob 17. uri: pričetek velike vrtno veselice z bogatim srečelovom, nagradnim streljanjem in kegljanjem;

nedelja, 4. avgusta

ob 15. uri: razglasitev rezultatov tekmovanj pred kulturnim domom in nadaljevanje zabavne prireditve.

Pridite! Praznujte z nami!

Odbor za praznovanje

Iniciativni odbor za sklenitev samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov z območja občine Škofja Loka

razpisuje štipendije za šolsko leto 1974/75

- štipendije na visokih šolah
- štipendije na višjih šolah
- štipendije na srednjih šolah (tudi na poklicnih šolah)

Za dodelitev štipendije iz združenih sredstev lahko zaprosijo tisti dijaki in študentje, ki ne morejo dobiti štipendije v organizacijah združenega dela ali interesnih skupnosti, pod pogojem, da poprečni mesečni skupni dohodek na družinskega člana v letu 1973 ne presega 1800 din za srednješolce oziroma 2400 din za študente višjih in visokih šol. Prijavi za štipendiranje na obrazcu 1,65 DZS »Prošnja za štipendijo«, kolkovano z 2 din, je treba priložiti:

- overjen prepis ali overjeno fotokopijo dokazila o učenem uspehu (zadnje spričevalo, spričevalo o zaključnem izpitu, potrdilo o opravljenih izpiti);
- dokazila o osebnih dohodkih staršev in o otroškem dodatku kandidata za štipendijo v obrazcu »Prošnja« se morajo nanašati na koledarsko leto 1973;
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov.

Kandidati, ki so že vložili prošnjo pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje Kranj, Izpostava Škofja Loka in Temeljni izobraževalni skupnosti Škofja Loka, naj ne vlagajo novih prijav, pač pa naj jih po potrebi dopolnijo s prilogami kot jih zahteva razpis.

Rok za vlaganje prošelj je 15 dni po objavi razpisa. Prošnje naj kandidati pošljejo na naslov: Skupščina občine Škofja Loka, iniciativni odbor za sklenitev samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov z območja občine Škofja Loka.

dežurni veterinarji

od 2. do 9. avgusta TERAN Janez, dipl. veterinar, Kranj, Valjavčeva 6, telefon 23-716, 22-644;

od 9. do 16. avgusta: BEDINA Anton, dipl. veterinar, Kokrica, Betonova 58, telefon 23-518, 21-283;

od 16. do 23. avgusta: TERAN Janez, dipl. veterinar, Kranj, Valjavčeva 6, telefon 23-716, 21-798;

od 23. do 30. avgusta: RUS Jože, dipl. veterinar, Cerklje, telefon 42-015;

od 30. avgusta, do 5. septembra: CEPUDER Bogdan, dipl. veterinar, Kranj, Kajuhova 23, telefon 22-994.

Splošno mizarstvo Radovljica

razpisuje prosta delovna mesta za uk

4 vajencev mizar-ske stroke

Interesenti se lahko prijavijo vsak dan v podjetju osebno ali pismeno.

Vključevanje učencev v dvo- in triletno šole na Gorenjskem

Pred kratkim sta se na izpostavo Komunalnega zavoda za zaposlovanje v Radovljici obrnili kadrovske službi tovarne Veriga in TIO Lesce, da bi služba zanj poiskala v radovljiški občini po 20 učencev, ki so letos končali osemletno šolanje v šestem in sedmem razredu osemletke. Te učence, skupaj 40, bi potem poklicna šola v Radovljici na osnovi programa in ob finančnem sodelovanju delovnih organizacij Verige in TIO ter zavoda za zaposlovanje usposobila za poklice ozkega profila za potrebe omenjenih organizacij.

Izkazalo pa se je, da je v radovljiški občini le 14 učencev, ki se želi po osemletnem šolanju, zaključenem v šestem ali sedmem razredu, zaposliti, vsi drugi pa bi želeli nadaljevati šolanje tudi deveto in deseto leto. Skupini za poklicno usmerjanje pri zavodu za zaposlovanje sta tudi ugotovili, da na področju vse Gorenjske ni 40 učencev, ki bi jih po priučitvi lahko zaposlili omenjeni delovni organizaciji. Tudi v drugih gorenjskih občinah so namreč možnosti za priučitev večje kot pa je število učencev, ki te možnosti iščejo. Na tem sestanku sredi julija se je razen tega, da primanjkuje učencev za izučitev na Gorenjskem, pokazalo še nekaj drugih težav pri vključevanju učencev v dvo- in triletno šole na Gorenjskem. Podatke o tem je zbrala prof. Anica Robičeva s Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj.

Pri poklicnem usmerjanju smo se v zadnjih desetih letih srečevali z dvema skrajnostima. V letu gospodarske reforme in leta neposredno po njej, ko je gospodarska restrikcija zniževala družni in osebni standard, družbena pomoč v obliki štipendij še ni bila urejena v dokajšnji meri. Starši, ki imajo na mlade še vedno največji vpliv, in so bili sami pod pritiskom takratnih okoliščin, so mladino silili le v kratko šolanje po obvezni osemletki, saj se na ta način najhitreje prispeva k dvigu standarda v družini. V teh letih smo na področju poklicnega usmerjanja občutili velik naval na dvo- in triletno šole, manj pa je bilo želja po štiri- in petletnem šolanju. Primanjkovalo je učnih mest predvsem zaradi večjega zanimanja za krajše šolanje in pa zaradi previdnosti gospodarstva po razpisovanju novih učnih mest oziroma zaradi omejevanja ekstenzivnega zaposlovanja in iskanja notranjih rezerv z intenzivnejšim zaposlovanjem že zaposlenih.

Tako so se mladi odločali za daljše šolanje le v 30 odstotkih, 60 odstotkov absolutov osemletk pa se je zadovoljilo le z minimalnim nadaljevanjem šolanja, to je za dvo- in triletno šole. Kovinarska stroka za poklice orodjar, strugar, rezkalce, finomehanik in elektro stroka za poklic električar, elektromehaničar itd. sta bili med najbolj popularnimi strokami med mladimi.

Po letu 1969 pa se je pojavila druga skrajnost; z nadaljnjim razvojem in spremembami je nastala splošna psihoza po iskanju umskih potencialov, ustreznem vključevanju le-teh na ustrezna zahtevna mesta v gospodarstvu. Človeški faktor je postal pomemben kreator družbenega in predvsem gospodarskega napredka. Izboljšali so se pogoji šolanja in to ne le z dvigom splošnega standarda, pač pa tudi z organizirano štipendijsko politiko.

V splošna družbena prizadevanja so se vključili tudi zavodi za zaposlovanje; iskali so štipendije za vse, ki brez nje ne bi mogli izpolniti poklicnih namer in to tudi z lastnim štipendiranjem, razen tega pa so zavodi pri izbiri dijakov za srednje šole ugotavljali njihovo sposobnost, osebnostne lastnosti in prizadevanost.

RAZMERJE SE OBRNE

Prej neugodno procentualno razmerje 1:2 se je obrnilo v korist vključevanja učencev v štiri- in petletne šole. Zdaj se že vrsto let srečujemo z velikim navalom učencev na štiri- in petletne srednje šole ter s kroničnim pomanjkanjem učencev v gospodarstvu. Da je bilo stanje še bolj kritično, so se vsako leto povečevale zmogljivosti štiri- in petletnih šol, odpirale so se celo nove šole. Učenci s končanimi poklicnimi šolami pa so z izrednim pa tudi rednim študijem prišli do srednje izobrazbe — ter tako še zmanjšali število kvalificiranih delavcev v gospodarstvu. Vemo, da nataliteta Slovencev ni zadovoljiva, zato imamo vsako leto manjši prirastek, manjši priliv osnovno šolo zaključujočih generacij. Na Gorenjskem je izjema le občina Škofja Loka, kjer vsako leto zaključijo šolanje več učencev, pa tudi več družin je z več otroki.

V času povečanega navala na štiri- in petletne šole pa smo na Gorenjskem dobili le dve novi šoli: ekonomsko na Jesenicah in v Radovljici. Število oddelkov prvega razreda pa so povečevale gimnazije (kranjska vsa leta, razen letos), ekonomska šola v Kranju in pa šola za zdravstvene delavce na Jesenicah.

Ce smo nekoč z obiski po gospodarskih organizacijah in pri privatnikih iskali nove možnosti za izučevanje mladine, smo zdaj v bolj neprijetni vlogi, ko moramo sporočati, da ni istreznih kandidatov. Za gradbeno stroko je najprej zmanjkalo učencev v gospodarstvu, sledile pa so lesna, gumarska, metalurška, dalj časa tudi gostinstvo, zdaj ne več toliko, problem pa e nastal tudi v kovinarski stroki. Prej tako zanimiva poklicna

šola pri Iskri že nekaj let nima dovolj učencev, da ne govorimo o drugih šolah s periodično organizacijo pouka. V nekaterih strokah so problem reševali s pritiskom na Gospodarsko zbornico po uvajanju in legalizaciji tako imenovanih ozkih profilov za specializirane delavce. Do danes je uzakonjenih prek sto takih poklicev, pričakujemo pa lahko, da se bodo pojavili še novi. V nekaterih strokah pa si je pomagalo gospodarstvo tako, da je sprejelo v učenje poklica učence z nepopolno osemletko, poskrbelo po hitrem postopku za pridobitev izobrazbe končane osemletke, včasih tudi sedmega razreda pri Delavski univerzi (pri tem je sodeloval tudi zavod za zaposlovanje), ter vključitev v redno poklicno šolanje. Učence so pritegnili v podjetja tudi z do trikrat višjimi učnimi nagradami kot pa so bile v strokah, kjer ni primanjkovalo učencev. Za tako obliko izobraževanja so se podjetja odločala predvsem na osnovi slabih izkušenj, ki so jih imela z iskanjem učencev iz manj industrializiranih slovenskih področij in tudi iz sosednjih republik. Prilagoditev teh učencev novemu jeziku in okolju je bila namreč velik problem, katerega posledica je bil tudi osip, kakršnega ni prenesel noben ekonomski račun.

ŠTEVILČNA SLIKA NA GORENJSKEM

V šolskem letu 1973/74 je zaključilo osemletno šolanje 2410 učencev, od tega v osmih razredih 1923, ostali pa v nižjih razredih od petega do sedmega. Osip se precej zmanjšuje, saj še ni dolgo, ko je v nižjih razredih zaključevalo šolsko obveznost 36 odstotkov ene generacije, letos pa je ta številka komaj 20 odstotkov. Od teh, ki zaključujejo obveznost v nižjih razredih, se jih več kot polovica odloča za nadaljevanje šolanja prek šolske obveznosti, nameravajo torej zaključiti še osmi razred in tako dobiti možnost za redno vključitev v srednjo šolo.

Letos so podjetja in privatni delodajalci prijavi zavodu za zaposlovanje 1718 prostih učnih mest, in sicer 1365 za fante in 353 za dekleta. Dejanska številka prostih učnih mest pa je še višja, ker nekateri prijavljajo možnosti sproti. V to število tudi nista vključeni poklicna šola Iskre in dveletna administrativna šola. Na nesorazmerje po spolih ni treba posebej opozarjati.

Samo 587 učencev (330 fantov in 257 deklet) pa je izrazilo željo po nadaljevanju šolanja na dvoletnih in triletnih šolah. S tem bi lahko pokrili le tretjino prostih učnih mest. Pri dejanskih vključitvah je vedno nekaj sprememb, tako da se vendarle več učencev, kot pa se jih je nameravalo, vključi v poklicne šole. Vendar pa se število poveča le za kake 3 odstotke, ker vsi učenci ne najdejo mesta v štiri- in petletnih šolah. Tako ostaja veliko prostih učnih mest, predvsem za manj zanimiva področja dela. Najpopularnjši poklici so trenutno: avtomehaničar, prodajalec, administrator, krojač ali šivilja ter kuhar in natak. Po številu vključenih pa je razvrstitev takale: prodajalec, avtomehaničar, krojač in šivilja, industrijski čevljar, natak. Za te poklice je ne le dovolj, ampak pogosto tudi preveč kandidatov, medtem ko za ostale stroke in poklice ni zanimanja.

OBČINA KRANJ

V kranjski občini je za kovinarsko stroko še vedno prostih 98 učnih mest. Največ za kovinostrojarje, rezkalce in strojne ključavničarje. Fantov in deklet s polno osemletko, ki bi bili ne vključeni, pa dejansko ni. Učenci sedmega razreda, 143 jih je, od tega 90 fantov, pa se vsi razen 16 odločajo za nadaljevanje šolanja še v osmem razredu. Teh 16 učencev ima velike možnosti, da se takoj zaposlijo, saj je v kranjski občini 206 prostih mest za delavce brez kvalifikacije. Imajo pa še možnost kot tudi drugod, da od septembra do januarja dokončajo osmi razred osemletke pri Delavski univerzi, nato pa se izučijo poklica. V kranjski občini torej ni pričakovati, da bi učenci, ki so dokončali osemletko, odšli v uk v gospodarstvo ali takoj na delovna mesta. Pomanjkanje kvalificiranih delavcev bo še naprej zelo aktualno.

OBČINA JESENICE

Na Jesenicah že dolgo časa primanjkuje učencev za metalurške poklice kot tudi za specializirane poklice metalurške stroke. V sedmem in osmem razredu je zaključilo šolanje 332 učencev, od tega 159 deklet, prostih učnih mest pa je za 482 učencev v gospodarstvu, od tega kar 336 za fante in le 92 za dekleta.

Za šolanje na poklicnih šolah se je med letom zanimalo 107 učencev, prostih mest pa je kot vidimo štirikrat več in bi vsak lahko izbral med štirimi učnimi mesti. Poklicne namere pa so bile zelo neenakomerne. Več kandidatov, kot pa je možnosti, je bilo le v avtomehanski stroki, ostala pa so nezasedena učna mesta v trgovini, gostinstvu, obrti; izrazito neskladje pa najdemo še v metalurški, čevljarški, kovinarski, elektro stroki ter gradbeništvu. Tako se je letos v poklicno industrijsko kovinarsko, metalurško in elektro šolo vpisalo namesto 170 le 69 učencev, in le dva učenca v gradbeništvu, čeprav je mest prostih 58. V jeseniški občini bi torej lahko vključili v izučevanje poklica skoraj še eno generacijo otrok, a je žal ni, zato toliko nezasedenih mest.

Od učencev v sedmem razredu pa namerava nadaljevati šolanje še v osmem razredu 28 fantov in 8 deklet, ki imajo že obvezno šolanje izpolnjeno. Za takojšnjo zaposlitev ali vključitev v deficitarne stroke pa ostajajo le štirje fantje. Od vseh učencev osmih razredov se jih je 63 odstotkov vključilo v štiri- in petletne šole.

OBČINA RADOVLJICA

V tej občini je bilo prek 400 prostih učnih mest, kandidatov zanje pa le 151. Trenutno imamo podatek, da je še vedno 195 nezasedenih učnih mest, od tega 159 za fante. Največ prostih mest je v kovinarski stroki, lesni, tekstilni, gradbeni itd. Med učenci osmih razredov ni nobene rezerve, podobno pa je tudi s tistimi, ki zaključujejo šolsko obveznost v sedmem razredu. Vseh skupaj je 44, od tega jih 30 želi naprej v osmi razred. Za izučevanje poklica po opravljenem osmem razredu pri Delavski univerzi sta se prijavila le dva učenca.

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Prijavljenih je bilo 263 učnih mest, od tega 217 za fante. Veliko premalo mest je za dekleta, dvakrat preveč pa za fante, tako da bo zasedenih le polovico prijavljenih učnih mest. Z učenci, ki zaključujejo šolsko obveznost v nižjih razredih, problem ne bo rešen, saj večina od 100 namerava šolanje na osemletki nadaljevati. Večja podjetja v občini (Iskra, LTH, Jelovica, Kroj) iščejo mlade delavce za priučevanje; takoj bi zaposlili 145 mladincev.

OBČINA TRŽIČ

Tudi v trziški občini stanje ni kaj dosti drugačno kot v drugih gorenjskih občinah. Na voljo so 103 učna delovna mesta, od tega 82 za fante, v poklicno šolo pa namerava le 87 učencev, od tega le 35 fantov. Po sedanjih ocenah je zmanjkalo učnih mest za šivilje, nekatere so se preusmerile za prešivalke, ostala pa so še mesta v kovinarski, gradbeni in prehrabeni stroki. Tudi v trgovini so še prosta učna mesta, če bodo vztrajali pri nameri, da sprejmejo le fante, kot so sicer nameravali. Med učenci sedmih razredov, teh je 11, sta le dva želela v izučevanje poklica, ostali pa bodo šolsko obveznost zaključili v osmem razredu. Učenci z nepopolno osemletko, ki se žele izučiti poklica, se lahko šolajo pri Delavski univerzi, nato pa se jim že prej sklenjena učna pogodba formalno potrdi in lahko se vključijo v teoretični del šolanja za prvi letnik poklicne šole.

NEKAJ PREDLOGOV

Vključevanje učencev v dvo- in triletno šolanje je že vrsto let nezanimivo in izstopa velika težnja po šolanju na štiri- in petletnih šolah. Pojav je razumljiv, ker poklicne šole usposablja obrtniški tip kvalificiranih delavcev, ki jih industrija ne more polno zaposliti niti jih verjetno ne potrebuje — razen kot vzdrževalce. Zato kvalificirani delavci širokega profila v industriji izkoriščajo le del pridobljenih znanj in je zato zanje delo monotono in utrujajoče, raje se odločajo za prekvalifikacijo z dodatnim šolanjem. Tu so ponovno v slabem položaju zaradi nedemokratičnosti našega šolskega sistema, kajti za pridobitev srednje šolske izobrazbe ne bodo potrebovali le štiri leta kot učenci, ki se v tako šolanje vključijo takoj po osnovni šoli, ampak najmanj sedem let. (Edina šola, ki je rešila ta problem, je šola za lesne tehnike.) Pripravljena reforma šolstva, ko bi prvi letniki poklicnih in sorodnih tehniških šol (morda celo drugi letniki) imeli enoten program, bi rešila več problemov, gotovo pa bi spodbudila učence za vključevanje v poklicno šolanje. Tudi selekcija učencev po sposobnostih, praktični ali teoretični usmerjenosti, bi bila bolj humana.

Ce delavcu upravljavcu v naši družbi nalagamo dodatne naloge, v delegatskem sistemu pa še posebej, si moramo prizadevati, da čim več učencev dobi vsaj izobrazbo popolne osemletke in da se vključujejo v nadaljevanje osnovne šole prek šolske osemletne obveznosti. Tudi nam je znano, da nekatere osnovne šole težje formirajo osme razrede in da so jim učenci, ki nadaljujejo šolanje deveto leto, dobrodošli.

Deficitarnost večine strok bi morali blažiti z vključevanjem deklet tudi na »moška« učna mesta. Treba pa je že zgodaj enako vzgajati oba spola in ne ločevati tehnični pouk za fante in dekleta. Veliko predsodkov je tudi med starši in tudi v samih organizacijah združenega dela. Še največja pripravljenost je med dekleti, kot je pokazala neka anketa. Koliko je zaposlenih delavk v industriji kovinarske stroke, pa tudi druge, kjer ženske dobro opravljajo dela priučenih strugar ipd. — za šolanje in za pridobitev kvalifikacije pa niso »primerne«.

Zavodu za šolstvo predlagamo, da preuči in vpliva na mrežo štiriletnih šol na Gorenjskem, nujno pa bo tudi in ekonomsko edino opravičljivo, če se bodo poklicne šole po posameznih občinah specializirale za izučevanje le določenih za nekatera področja tipičnih poklicev. Tako bi se izogibali primerom, ko imajo tri sosednje občine vsaka svojo šolo za izučevanje enakih poklicev.

V organizacijah združenega dela bo treba proučiti, če je planiranje učencev v gospodarstvu realno ali pa je v teh številkah tudi nekaj pretiravanja.

Ob vse večjih zmogljivostih štiri- in petletnih šol in ob enakem prilivu učencev iz osnovnih šol ni pričakovati zapolnitve učnih mest, tako da bo še nadalje primanjkovalo kvalificiranih delavcev; ogrožen pa bo tudi obstoj nekaterih poklicnih šol.

Elektrotehniško podjetje

Kranj, Koroška cesta 53 c

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jakega in šibkega toka

Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja obdelovalne in druge naprave

Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno

Servisira izdelke priznanih firm: Iskra, Tiki, Ei, Riz, Candy, Elektrovina, Elind, Čajavec, Grunding, Fein in Ransburg

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

projektira
proizvaja
instalira
prodaja
servisira

ENGINEERING

Kranj — Trg revolucije 2/IV

Delovni kolektiv čestita poslovnim prijateljem in občanom za občinski praznik

VELETRGOVINA

ŽIVILA

KRANJ

TOZD — Veleprodaja
TOZD — Maloprodaja
TOZD — Slaščičarna-Kavarna
Samoupravna delovna skupnost
skupnih služb

1.
avgust

Za občinski praznik iskreno čestitamo vsem občanom, posebno pa svojim potrošnikom

Kmetijska zadruga Naklo

Prporočamo se za nakup reprodukcijskega in ostalega materiala v naših poslovalnicah v Naklem, na Kokrici, v Goričah in Podbrezjah ter za nakup špecerijskega blaga v Naklem in Podbrezjah.

Vsem občanom čestitamo za praznik občine Kranj

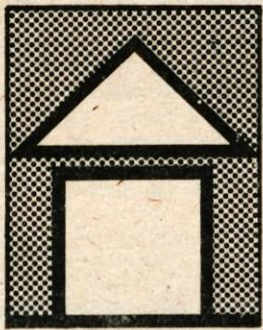
**PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J**

Cesta JLA 6/I
nebotičnik

čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Izdeluje načrte za stanovanjske hiše in vse vrste ostalih gradenj

Kolektiv splošnega gradbenega podjetja Projekt Kranj

čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

GOZDNO GOSPODARSTVO KLANJ

z gozdnimi obrati Škofja Loka, Preddvor, Tržič ter gradbenim obratom in obratom transporta in mehanizacije obnavlja in vzdržuje gozdove v območju ter prodaja vse vrste gozdnih sortimentov

Čestita vsem poslovnim prijateljem in občanom za občinski praznik

Splošna vodna skupnost Gorenjske Kranj

čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

CENTRAL

GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE · KRANJ

Maistrov trg 11, tel. 21-942

TOZD »Gostinstvo« Hoteli: Evropa Kranj, tel. 21-123, Bor in Grad Hrib Preddvor, tel. 45-011, Kazina Jezersko, tel. 44-007

Restavracije: PARK Kranj, tel. 22-511, Kolodvor, tel. 21-522

Gostilne: Zlata riba, Kalvarija, pri Jožu, pri Gabru, Jezerski vrh, Ob Planšarskem jezeru, Pri smučišču, Turist, Zlato polje, Tene-tiše, Podbrezje, Trznica

TOZD »Vino« Trgovine, skladišče in polnilnica Kranj, Bled, Lesce, Kranjska gora, Škofja Loka, Tržič

TOZD »Delikatesa« Delikatesa Kranj, tel. 21-471, Naklo, Hrib, Srednja vas, Šenčur, Na Klancu, Kočna in Krvavec

Mali golf v Kranju, avtomatsko kegljišče v Preddvoru in na Jezerskem

Pridružujemo se čestitkam za občinski praznik ter priporočamo obisk v naših hotelih, gostilnah, trgovinah in zabaviščih.

Kmetijska zadruga Cerklje

čestita članom zadruga in drugim občanom za občinski praznik

Zadruga odkupuje vse vrste kmetijskih pridelkov, prvenstveno pogodbene količine kakor tudi ostale pridelke, oskrbuje kooperante in druge potrošnike z vsemi potrebnimi sredstvi za proizvodnjo kot so gnojila, semena, zaščitna sredstva, kmetijski stroji, priključki, kmetijsko orodje, gradbeni material, premog in drugo razno blago.

V svoji specializirani trgovini pa prodaja vse, kar potrebuje kmet za svojo proizvodnjo, pa tudi vrtičkarji lahko nabavijo marsikaj.

Iskra — proizvodni gigant

V začetku marca letos je začelo teči devetindvajseto leto, ko je iz vojni nastale Strojne tovarne Kranj bila ustanovljena Iskra — tovarna za elektrotehniko in finomehaniko Kranj. Takratni sorazmerno majhen kolektiv je že prvo leto dal na tržišče okrog 60 izdelkov. Prve izdelke so nekaj let pozneje zamenjali prvi števeci, merilni instrumenti, vžigalne tuljave, avtoelektrični izdelki, električni vrtni stroji in kinoprojektorji. Ob koncu štiridesetih let pa so začeli razvijati tudi avtomatski in induktorski telefonski aparat. Slednja sta predstavljala temelj bodočega proizvodnega programa.

Težko je natančno opisati razvoj nekdanj majhnega (a za obnovo porušene domovine še kako pomembnega) in danes že prek 7000-članskega kolektiva Iskre. Težko zato, ker je bil ta razvoj tako pester, razvejan, na začetku pionirsko ambiciozen in hkrati na moč podoben razvoju prekaterega našega podjetja, ki je začelo vzpon s skromnimi močmi in velikimi načrti.

Za 28-letni razvoj in obstoj podjetja pomeni čas pred desetimi, petnajstimi leti že zgodovino. Bogati so takšni kronološki pregledi za kranjsko Iskro. Spomnimo se samo, da je bil vrsto let simbol Iskre kinoprojektor. Bil je kvaliteten in priznan ter iskan na tržišču. Toda čas mu je namenil muzejsko mesto. Sestav Iskrine proizvodnje se je spreminjal. Uveljavila se je proizvodnja števecv in merilnih aparatov. Zaslovela je izdelava avtomatskih telefonskih naprav, telefonov, vse pogostejši so bili izdelki s področja usmerniških naprav, izdelki avtoelektrike, zatem električna ročna orodja, ojačevalne naprave in proizvodi, potrebni za stikalno tehniko.

Potem je za Iskro napočil čas, ko se je bilo treba odločiti in se specializirati. Ne le prostori, tudi kadrovske in druge zmogljivosti so bile premajhne, da bi lahko razvijali vse hkrati. Tako je del svojega proizvodnega programa tovarna v Kranju odstopila tovarni avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, tovarni usmerniških naprav v Novem mestu, tovarni merilnih instrumentov v Otočah in tovarni polprevodnikov v Trbovljah.

Proizvodni specializaciji je potem sledil nov — samoupravni korak. Kolektiv se je zavedal, da je moč v združevanju sil in da sam ne bo mogel dlje časa zdržati v razvijajočih se ekonomskih pogojih. Začelo se je obdobje sodelovanja in povezovanja. K Iskri se je pripojilo šest podjetij slovenske elektroindustrije. To je bil zametek velike Iskrine družine, ki se je z ustanovitvijo Združenega podjetja Iskra nenehno razvijala in se širila ter se še.

Toda ostanimo pri kranjski Iskri, ki je danes le člen (vendar zelo pomemben) v »Veliki Iskri«. Sedanji proizvodni program kranjske Iskre s tovarno mehanizmov v Lipnici, obratom telefonije v jeseniški občini na Blejski Dobravi in tovarno Vega v Ljubljani obsega proizvodnjo elektronske in klasične telefonije, proizvodnjo števecv in stikalnih ur, električnega, ročnega orodja, stikalno tehniko in mehanizme ter proizvodnjo diaprojektorjev in pisalnih projektorjev.

Morda je za koga trditev, da je kranjska Iskra proizvodni gigant smela, presmela. Res je, da je bila pred dvema letoma Iskra še precej drugačna, manjša od današnje. Takrat je znašala vrednost proizvodnje 650 milijonov dinarjev. Res je tudi, da je bila pred približno dvajsetimi leti še nepoznana v svetu. Toda z lansko izgradnjo nove tovarne za elektronsko telefonijo na Laborah (nova tovarna ima okrog 17.000 kvadratnih metrov proizvodnih površin) in s povečanjem proizvodnje nedvomno zasluži ime, ki smo ga zapisali v naslovu.

Nekaj nad 6000-članski kolektiv je lani proizvedel za prek 800 milijonov dinarjev različnih izdelkov, izvozili pa so za nekaj več kot 14 milijonov dolarjev. Letošnja vrednost proizvodnje pa bo v primerjavi z lansko večja za okrog 60 odstotkov in bo znašala prek milijardo 385 milijonov dinarjev. Izvozili bodo za prek 21 milijonov dolarjev ali za polovico več kot lani. Dobre tri četrtine bodo izvozili na konvertibilno področje, ostalo pa na vzhodno tržišče in klirinško področje. Velja poudariti, da bo izvoz na konvertibilno področje po programu letos večji za 32 odstotkov, na vzhodno tržišče pa kar za 278 odstotkov. Sicer pa v glavnem izvažajo v Nemčijo in Italijo, precej

na Bližnji in Srednji vzhod, od prekomorskih držav pa je največji uvoznik Iskrinih izdelkov Venezuela.

Za boljše predstavo o današnji Iskri omenimo še tele podatke. Pred petimi, šestimi leti so v Iskri izdelali le za 220 milijonov dinarjev izdelkov. Izvoz je bil takrat do petkrat manjši kot sedaj. In še bi lahko naštevati.

V Iskri danes priznavajo, da so svojevrstno prelomnico napravili 1971. leta. Do takrat so v glavnem investirali v opremo za proizvodnjo, v razširitev proizvodnih prostorov pa zelo malo. Tako je utesnjenost že močno zavirala nadaljnji razvoj. Potem pa so zgradili šestetažno zgradbo v Savski Loki, zgradili obrat telefonije na Blejski Dobravi in lani kot že rečeno novo tovarno na Laborah. Prav izgradnja tovarne na Laborah je prispevala, da se bo letos proizvodnja povečala za več kot polovico. Pa ne le to. Iskra se je uvrstila med proizvajalce najsodobnejše telekomunikacijske opreme na svetu. Čeprav elektronika v Iskri že lani in prej ni bila neznana, pa zdaj že teče proizvodnja nove generacije elektronskih telefonskih sistemov. Prvi predstavnik te generacije je sistem Metaconta 10-C (elektronski avtomatski telefonski sistem), ki ga proizvajajo na osnovi licence in v sodelovanju s tovarno Belletelephone iz Antwerpna v Belgiji. Proizvodnja teh central bo močno modernizirala in še bolj razvila jugoslovansko PTT službo.

Vendar dosedanje investicije ne pomenijo vrh proizvodnje in dosežkov. Takole so zapisali v investicijski politiki podjetja za naprej: »Dosedanja investicijska vlaganja v strojno opremo morajo prispevati, da se naložbe povrnejo. V opremo bo treba vlagati v sedanjem obdobju le zaradi dopolnitve posameznih proizvodnih skupin in odprave ozkih grl proizvodnje. Večje naložbe bodo potrebne v notranji transport in v skladišča, kjer poslujemo tako kot pred 20 leti.«

Sicer pa nameravajo precej povečati tudi poslovne prostore. Na Laborah bodo zrasli novi proizvodni prostori, katerih površina bo znašala 32.000 kvadratnih metrov in vanje bodo preselili vso telefonijo. Poleg tega je predvidena izgradnja novih skladiščnih prostorov (1200 kvadratnih metrov) za tovarno mehanizmov v Lipnici. Preuredili bodo tudi prostore v tovarni Vega v Ljubljani. Sofinancirali bodo izgradnjo Šolskega centra Iskra na Zlatem polju in nabavo skupnega rezervnega plinskega agregata itd.

Zapisali smo, da gre te uspehe in uredniševanje prihodnjih načrtov pripisati okrog 7000-članskemu ko-

Najsodobnejše elektronske telefonske centrale sestavljajo tudi razna tiskana vezja

lektiv. Sicer pa predvidevajo, da bo letos ob koncu leta v kranjski Iskri skupaj s tovarno Vega v Ljubljani zaposlenih prek 7400 delavcev. Dobrašen odstotek zaposlenih ima danes visoko ali višjo izobrazbo, nekaj nad 10 odstotkov srednje strokovno izobrazbo in 30 odstotkov poklicno. Sporedno z nenehno skrbjo za nadaljnji proizvodni razvoj poteka v Iskri tudi skrb za kadre. Stavbe in moderna oprema brez miselnega trsta kaj malo pomenijo. Zato nenehno skrbijo za izobraževanje kadrov. Letos imajo 200 študentov na poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah 300 se jih izredno izobražuje; obiskujejo razne tečaje, seminarje in podobno. Iskra za

tovrstno izobraževanje veliko prispeva, vendar to ni edina skrb za razvoj in uspeh.

Delavec ni stroj, ki ga, ko je amortiziran, odpišemo. Skrb za boljši standard in počutje je tisto, kar lahko poveča proizvodnjo in kvaliteto. Eden takšnih pogojev je stanovanje. Vsa leta nazaj je Iskra pomagala delavcem, da so zgradili svoja stanovanja, da so jih lahko kupili v stanovanjskih blokih ali da so dobili najemniška stanovanja. Vendar je razumljivo, da je v tolikšnem kolektivu še vedno precej stanovanjskih problemov. Letos je po programu predvideno, da bodo Iskrini delavci dobili 45 najemniških stanovanj in 33 v etažni lastnini. Se-

veda pa bodo še naprej odobravlali posojila za gradnjo zasebnih stanovanj.

Naslednja skrb je organizacija družbene prehrane. Zdaj ima Iskra 9 bifejev in dve restavraciji z 800 sedeži. Vsak dan razdelijo 1500 toplih obrokov in okrog 4000 malic. V prihodnje nameravajo še povečati število toplih obrokov in še bolj organizirati prehrano.

Prav tako imajo že izdelan program za izgradnjo letovišča za delavce v Novigradu. Sicer pa vsako leto omogočijo tudi letovanja zdravstveno ogroženim delavcem. Na področju skrbi za delavca oziroma za njegov družbeni standard pa poleg reševanja stanovanjskih problemov, rekreacije, letovanj in družbene prehrane ne smemo pozabiti tudi na prispevek, ki ga Iskra daje za širši družbeni standard. Podobno kot druga podjetja je Iskra vključena v izgradnjo šolskih in varstvenih objektov in v financiranje drugih oblik standarda.

Za konec in popolnejši oris kranjskega giganta pa še nekaj podatkov, ki bi jih morda lahko zapisali že v uvodu. Junija lani je bil v Iskri sprejet samoupravni sporazum o združenju temeljnih organizacij združenega dela. Bilo je ustanovljeno podjetje z osmimi temeljnimi organizacijami združenega dela. Tako ima Iskra — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj, ki posluje kot samostojno podjetje v okviru Združenega podjetja, naslednje TOZD: tovarno avtomatskih central, tovarno telefonskih enot in aparatov, tovarno števecv, tovarno stikal, tovarno električnih ročnih orodij, tovarno mehanizmov v Lipnici, koordinacijsko področje in enote družbenega standarda. V začetku leta pa se je osmim TOZD priključila še deveta — Vega Ljubljana. Vse temeljne organizacije združenega dela so pravne osebe. Razen tega pa ima podjetje tudi druge samoupravne sporazume in splošne akte po katerih posluje (na primer: statuti TOZD, samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev, o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, o delitvi osebnih dohodkov TOZD itd.).

Prek 7000-članski kolektiv kranjske Iskre — Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko želi ob prazniku občine Kranj vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem veliko delovnih uspehov.

Montaža enofaznih in trofaznih števecv

Cestno podjetje Kranj
zaključuje veliko
investicijo

Keratofir bo prihajal iz Kamne gorice

Na teh terasah bodo stale kamnolomske drobilnice

Jeseni bo začel poskusno obratovati kamnolom Cestnega podjetja iz Kranja v Kamni gorici, prihodnje leto pa je predvideno redno obratovanje — Zaloge keratofirja za 13 let — Kamnolom bo najsodobneje opremljen in bo imel naprave, ki bodo preprečevale zapraševanje okolja

Na Gorenjskem smo imeli pred desetletjem dva večja kamnoloma eruptivnih kamenin: v Kokri in v Kamni gorici. Kamnoloma sta bila kasneje zaradi zastarele tehnologije, slabe eksploatacije in predpisov, ki niso več zahtevali, da bi bili obrabni asfaltni sloji na cestah iz eruptivnih kamenin, opuščena.

Zaradi naraščajočega prometa, večjih obremenitev cestišč in

varnosti v cestnem prometu so se pojavile potrebe po spremembi predpisov o gradnji obrabnih slojev asfaltnih vozišč. Spremembe in postrile so se tudi zahteve in potrebe po kvalitetnejših eruptivnih materialih!

CESTNO PODJETJE KRANJ USPEŠNO RAZISKUJE V KAMNI GORICI

Leta 1968 je Cestno podjetje iz Kranja naročilo pri Geološkem zavodu iz Ljubljane zemeljske raziskave v okolici Kamne gorice, ki od Kranja ni preveč oddaljena. Leto kasneje je bila dokončno izdelana študija o nahajališčih keratofirja v Kamni gorici, kjer je, kot že povedano, kamnolom eruptivnih kamenin že bil. Študija Geološkega zavoda, narejena na osnovi 12 vrtin (najdaljša horizontalna je znašala 107 metrov) je ugotovila, da dosega jo zaloge keratofirja v Kamni gorici milijon kubičnih metrov! Istočasno

pa je analiza Poslovnega združenja cestnih podjetij SRS o potrebah po eruptivnih kameninah zaključila, da potrebujejo slovenska cestna podjetja letno med 30 in 50.000 kubiki eruptivnih kamenin, za gradnjo avtomobilske ceste pa med 40 in 100.000 kubiki eruptivnih kamenin letno. Upoštevaajoč zaloge v Kamni gorici in potrebe, ki jih je ugotovilo Poslovno združenje cestnih podjetij Slovenije, je kranjsko Cestno podjetje izdelalo elaborat o zmogljivostih kamnoloma in rentabilnosti. Med drugim je bilo ugotovljeno, naj bi znašala urna zmogljivost kamnoloma v Kamni gorici 60 kubikov drobljenih materialov različnih frakcij ali 100.000 kubičnih metrov letno. Na osnovi izračunov bi zaloge keratofirja zadostovale za 13 let.

DO KAMNOLOMA NOVA CESTA

Leta 1970 se je delavski svet Cestnega podjetja odločil, da je

treba začeti z nakupovanjem kamnolomskih strojnih naprav in priprav. Danes orjaški stroji že čakajo na »ognjeni krst«. Drobilne naprave, predvsem drobilci, so izdelek svetovno znane zahodnonemške tovarne Esch-Werke, ostala oprema pa je domača. Večino je izdelala Strojna tovarna Trbovlje.

Cestno podjetje je dobilo medtem potrebna soglasja in dela pri urejevanju kamnoloma v Kamni gorici so lani stekla. Zgrajena je bila nova dostopna cesta, dolga skoraj 2 kilometra in kamnolomski plato. Minerji so ob gradnji obeh objektov, ceste in platoja, »vrgli« v zrak 50.000 kubikov zemeljskega materiala, ki pa ni ostal neizkoriščen, temveč je postal dragocen gradbeni material. Zemeljska dela pri urejevanju kamnoloma in kamnolomskega platoja je opravilo Cestno

podjetje Kranj, gradbena dela so zaupana Splošnemu gradbenemu podjetju Projekt iz Kranja, montažerska in elektroinstalacijska opravila pa Hidromontaži iz Maribora.

KAMNOGORIŠKI KAMNOLOM TUDI V REPUBLIKI BREZ PRIMERJAVE

V kamnogoriškem kamnolomu bodo stali mogočni objekti in brneli dragoceni stroji. Samo kovinska oprema kamnoloma (drobilci, transportni trakovi) tehta 303 tone. Delo bo razdeljeno na tri glavne faze. Prvo predstavlja primarna drobilnica, namenjena prvemu drobljenju keratofirja. Požirala drobilcev bodo lahko sprejela kamena zrna razsežnosti 400 x 500 x 800 milimetrov. Odtod bodo transportni trakovi ponesli kamni material v sekundarno drobilnico s štirimi koničnimi drobilci, pripravljenimi za fino drobljenje. Trakovi bodo nato ponesli drobljeni keratofir v klasirnico z resonančnimi rešetki za presejanje in od tod po trakovih v sedem silosov. Vsak od njih bo imel 100 kubičnih metrov prostornine. Klasirnica bo najvišji kamnolomski objekt, saj bo segal 22 metrov visoko!

JESENI POSKUSNO, PRIHODNJE LETO REDNO OBRATOVANJE

Na osnovi dosedanjih gradbenih izkušenj in popravljenega plana Cestno podjetje Kranj računa, da bo začel kamnogoriški kamnolom letošnje jesen poskusno obratovati. Redno obratovanje pa je predvideno za prihodnje leto.

Upravičeno lahko zapišemo, da se bo z odprtjem in rednim obratovanjem kamnoloma v Kamni gorici kvaliteta obrabnih slojev asfaltiranih cestišč izboljšala. Trajnost cestišč se bo povečala, predvsem pa kvalitetni obrabni asfaltni sloji zagotavljajo večjo cestnoprometno varnost.

Denarji, ki bodo potrebni za ureditev kamnoloma, niso majhni. Na osnovi popravljenega investicijskega plana, izdelan je bil letos, bodo dosegli stroški 24,328.000 dinarjev. Cestno podjetje Kranj bo za uvoženo opremo potrošilo 4,200.000 dinarjev, za domačo pa 7,500.000 dinarjev. Drugi del vsote pa predstavljajo stroški gradbenih del in odkup zemljišč.

TUDI MODERNE ODPRAŠEVALNE NAPRAVE

Ze ob načrtovanju novega kamnoloma v Kamni gorici je Cestno podjetje upoštevalo varstvo okolja in prizadevanja za čim boljše delovne pogoje zaposlenih. V programu investicije je predvidelo sodobno odpraševalno napravo. Zaprševanje okolja bo preprečevala moderna odpraševalna naprava Mohr, izdelana v Zvezni republiki Nemčiji. Po sodbi strokovnjakov so naprave, izdelane v tej tovarni, med najboljšimi!

Delovna plosčad in del nove dostopne ceste

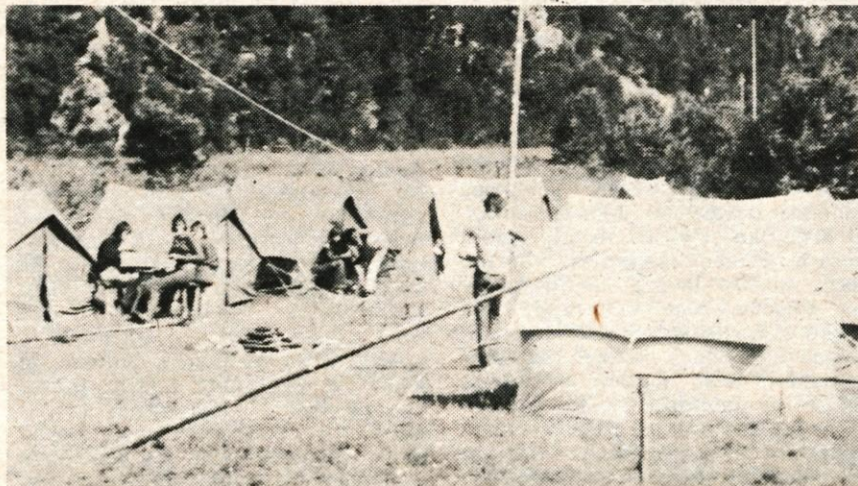
V jeseniškem kampu je lastnik Tine Šranc postavil lepe hišice, v katerih lahko prenočujejo tisti turisti, ki ne prihajajo s šotori. — Foto: D. S.

V Lescah pri odcepu za Bled je bila nekaj let zanimiva reklamna tabla, ki je vabila turiste na Bled. Potem so napis obledeli in treba bi jih bilo obnoviti ali nadomestiti z drugimi. Kaže pa, da bi bil to prevelik strošek. Še najceneje je bilo, da so jo podrli (ali pa se je sama, ker ni več mogla kljubovati vremenskim prilikam). Tako smo zdaj priča nič kaj zgledni reklami na tleh. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Če bo vse po sreči, bomo tudi letos kmalu dočakali pasje dneve. Za nas časnike pa se bližajo dnevi kislih kumaric, kot temu pravimo »strokovno«. Skratka, dopusti so se začeli. Na morju, v hribih ali pa kar ob bregovih rek se bomo skušali oddahniti. Dovolite, da vam svetujemo. Če si boste kdaj zazeleli na enodnevni izlet, potem se boste prav prijetno počutili ob lovski koči na Jelovici. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

V Završnici na travnatem pobočju med akumulacijskim jezerom in potjo proti Valvasorjevemu domu ta čas tabori približno 200 članov taborniške organizacije Izviđači iz Rijeke. Semkaj so prišli na povabilo občinske konference ZMS Jesenice. Mladi iz Rijeke so se dogovorili, da bodo v času taborjenja do 31. julija pripravili več tovariških in športnih srečanj. V nedeljo so pripravili športno srečanje in taborni ogenj, kjer so sodelovali tudi taborniki iz Velenja, ki so ta čas v Ribnem, pripadniki JLA iz Most ter mladi iz jeseniške občine. — B. B.

Jeseničani imajo svoje kopalnišče v Ukovi, ki ima to posebnost, da je v njem stalno ogrevana voda, katere temperatura je navadno 26 stopinj Celzija. Glede na to, da je bazen obenem rezervoar za hladilno vodo Železarne, jo tu v parni centrali ogrevajo in skrbje, da jo je v kopalnišču vedno dovolj. Pri tako ravno prav segreti vodi je razumljivo, da je na Ukovi vedno polno kopalcev. — B. B.

Lani je v gostišče v Dragi, last turističnega društva Begunje, treščila velika skala in staubo močno poškodovala. Potem so jo delno preuredili, vendar je ostalo še precej nedokončanova. Da bi opravili vse potrebno, turistično društvo Begunje potrebuje okrog 60.000 dinarjev. Na zadnji seji upravnega odbora Gorenjske turistične zveze so sklenili, da bodo predstavniki zveze skupaj z vodstvom turističnega društva Begunje skušali najti posojilo za uresničitev predvidenega programa. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Balinarji pa lepo balinajo naprej

V 52. številki GLASA z dne 6. julija 1974 je bil objavljen članek o stanovalcih Sorlijeve ulice Kranj in balinarjih s terena VODOVODNI STOLP Kranj. Članek je bil zaradi mnogih »resnic« objavljen brez podpisa — anonimno. Kot vse kaže bodičarju ni bilo do tega, da bi izvedel nekaj več o pritožbah, ki jih občan opisuje v pismu, zato smo se namenili, da nekaj več resnice opišemo v današnjem članku.

Zametki udejstvovanja v rekreativnem športu segajo že v leto 1947. Prebivalci tega terena so že takrat svoj prosti čas izkoriščali zato, da so si v športnem balinanju utrjevali zdravje, katerega so še kako potrebovali za izgradnjo naše domovine. S prostovoljnimi delom in samoprispeki pa je bila na tem terenu zgrajena tudi steza za kegljanje. S preselitvami prebivalcev tega območja je unema v športnem udejstvovanju popustila.

Po letih 1968 pa se je zgradilo novo naselje VODOVODNI STOLP, kamor so se priseljevali novi stanovalci. Ker pa na tem terenu ni zgrajenih posebnih objektov za rekreacijo, se je ponovno rodila misel o izgradnji balinišča na tem terenu in misel o ustanovitvi balinarskega društva.

Tako je bilo Balinarsko društvo VODOVODNI STOLP Kranj registrirano 20/7-1971 na oddelku za splošno upravne zadeve pri občinski skupščini Kranj. Eden največjih pobudnikov za ustanovitev pa je bil razburjeni občan, ki je bodičarju poslal zgoraj omenjeni članek. Balinarsko društvo šteje 86 članov, od tega je 17 delavk — gospodinj tega terena. Člani društva smo s prostovoljnimi prispeki in članarino pa nabavili material za izgradnjo balinišča ter kovinske krogle za balinanje. V letu 1973 pa nam je z dotacijo pomagala tudi občinska zveza za telesno kulturo. Letos pa smo vključeni v temeljni tlesni kulturni skupnosti občine Kranj.

Še nekaj besed o resnicah, ki jih je objavil bodičar.

Zelenica za otroke, ki naj bi bila ob balinišču, je od tega terena oddaljena 20 m in če se le en otrok pojavi na tej zelenici, ga prebivalci Sorlijeve ulice št. 37 takoj napodijo. Gospodinje hodijo nakupovat v trgovino, ki je na drugem koncu terena VODOVODNI STOLP, zato jim prehod preko dvorišča ni potreben. Poti mimo balinišča ni ne sedaj in ne v preteklosti. Prehod preko dvorišča pa stanovalci dovoljujejo delavcem, ki hodijo na avtobusno postajališče, ker je prehod preko dvorišča najbližji do avtobusa.

Točilnica omenjena v članku bodičarja ne obstaja. Balinarji smo naprosili tov. DRAKSLER Janeza, da nam za dogovorjeno ceno dobavi vino in deit. Tako nam ni potrebno hoditi v oddaljeni bife med igro.

Igranje je na balinišču dovoljeno samo podnevi. Razsvetljava za nočno igro ni, tako kot je to na drugih igriščih. Tako se igra v zimskih mesecih do petih popoldan, v poletnih mesecih pa do osmih zvečer.

Odbor balinarskega društva Vodovodni stolp, Kranj

GLAS 13
Torek — 30. julija 1974

Včeraj sem prejel razglednico iz Trsta, na kateri piše: Dragi Janez, prejmi pristržne pozdrave od srečnega Janeza Snoba, ki je s svojim pepelnikom zdaj v pravem okolju in bi bil presrečen, če mi moja kranjska pamet včeraj ne bi razkrila nesrečnega dejstva... »Kakšnega, dragi prijatelj, Janez Snob?« Tako razmišljam. In precej se spominjam Janezove zgodbe.

Neko prsto soboto popoldne se je Janez zapeljal v Trst na izlet. Pa tudi z namenom, da pogleda, kaj je novega po butikih za poletno sezono. Naslednje jutro navezgodaj potrka pri nas: Dobro jutro! Oprostite, ker sem tako zgoden! Ampak... nisem več zdržal! Janez, takoj pojdi z menoj, boš videl prekrasno stvar!

In greva k Janezu Snobu, saj je tudi mene gnala radovednost. Zaupljivo vstopiva v Janezovo stanovanje, še bolj zaupljivo v njegovo sobo, ko reče: Po — glej!

Gledam po sobi in ne vidim ničesar razburljivega: soba in pohištvo kot so vse druge sobe in pohištvo v kranjskih blokih.

»Ne vidiš?« nestržno menca, potem pa pokaže na mizo: »Pepelnik.« »Pepelnik?« se čudim. Kaj je s tem pepelnikom? Kristalni pepelnik kot kristalni pepelnik.

»Oh, ne,« reče Janez, »ta je čudovit, iz Trsta.«

»No, ja...« ne vem, kaj bi.

»Pepelnik je res čudovit, samo... Bolj ko gledam in gledam: miza se mi ne zdi ustrezna za takšen lep pepelnik, kajne!« Oba gledava mizo.

»Kaj misliš, a?« vprašuje Janez. »Ti si arhitekt, ti povej!«

»No, ja...« se izvijam, »menda imaš prav.«

In res — Janez potem kupi novo mizo in me spet povabi na ogled. Občudujeva pepelnik in mizo, ko se Janezov obraz nenadno spači, tako močno prične razmišljati.

»Veš — pepelnik je čudovit!... Miza gre tudi zraven... Le tapete na stenah zdaj nikakor ne ustrezajo! Kaj misliš, a?«

»No, ja...« glasno mislim, »skorajda imaš prav.«

In naslednji dan me Janez spet pokliče k sebi.

Občudovala sva pepelnik na mizi, mizo pri ustrezajoči steni... Janez je namreč po zvezah v trgovini dobil nove, čudovite tapete. Vendar tudi zdaj Janez nenadno postane nezadovoljen, spači se kot prejšnjikrat: »Da — pepelnik je čudovit, miza in stena zdaj tudi stilo ustrežata... Le soba se mi zdi premajhna za ta pepelnik... Kaj misliš, a?«

Zgodba o pepelniku

»No, ja...« mislim na glas.

In čez nekaj dni prihiti Janez pome: »Oprosti, ampak nisem več zdržal... Takoj pojdi z menoj, boš videl nekaj čudovitega...«

Sedeva v Janezov avto in se zapeljeva proti deželi, jaz pa se čudim. Toda po kilometru poti mi je vse jasno. Janez navdušeno reče: »Včeraj sem mislil in mislil! Videl si, da soba ni ustrezala, zato sem moral nekaj storiti. In uspelo mi je! K sreči imam tudi takšne zveze.

»Kaj si pa stori!« se čudim, ko na kakšnem sestanku.

»V svojem prejšnjem stanovanju nisem imel nobene večje sobe, to veš. No, se domislim — pa zamenjamo stanovanje. In spominjam se Toneta. Ah, ta je strašen! Še vedno isti! Nekako mi je uspela vsa stvar: da te zdaj že lahko peljem pogledat tja.«

Pet kilometrov iz mesta se ustavi pred veliko komaj sezidano hišo. Vstopiva. In Janez me pelje v veliko dnevno sobo, kjer je miza in na mizi: kristalni pepelnik. Dolgo časa opazujeva kristalni pepelnik, potem Janez reče: »Zdaj je že precej bolj ustrezno, kajne? Čeprav mislim...«

»Oh, ne,« hitim z besedami, »tu ni kaj misliti, Janez, tu je čudovito!«

»No, ja...« če bi pa še morda...« se strašno zamisli, da jaz čisto neopazno in zelo hitro odidem.

Toda ne mine teden dni, ko pride Janez k nam s kouvčkom. Čisto nepričakovano — in s sijočim obrazom.

»Prišel sem po slovo,« reče veselo. Mi pa smo bili čisto iz sebe.

»Odločil sem se,« reče Janez, »in mudi se mi.« Hitro nam stiska roke. »Dolgo sem premišljeval. Nobene druge boljše variante nimam. Odselil se bom v Trst. Prijatelj Franček mi je že uredil zamenjavo stanovanja... Zato grem. Tam bo še najbolj pravo okolje za moj kristalni pepelnik, mar ne...?«

Niti besede mu ne morem reči, tako se čudim in ga gledam, ko da vidim kakšen NLP. Janez, ki opazi moje bikovsko zrenje, me potrepja po rami: »No, nič se ne trudi, saj mi boš lahko pisal čez nekaj dni,« in odide.

Moram reči, da se je Janez zelo dobro imel v tistem okolju, ki je edino ustrezalo njegovemu kristalnemu pepelniku.

Samo — le kakšna nesreča ga je doletela zdaj?

Berem razglednico: Veš, zdaj je moja bistrumna kranjska pamet ugotovila, da... »Ne, ne, to ni mogoče, to ne more biti res, oh...« sem čisto iz sebe, ko vidim črno na belem: da je ta kristalni pepelnik izdelan v Rogaški Slatini, zatorej...

Kmalu na veselo snidenje — mi piše Janez.

Pavel Lužan

Pestra izbira kasko zavarovanj pri Zavarovalnici Sava

V Zavarovalnici SAVA so možnosti zavarovanja avtomobilskega kaska še razširili, in sicer tako, da so uvedli nove ugodnosti. Tako je mogoče avtomobile zavarovati s polnim kaskom po izbiri franšize ali brez franšize, z delnim kaskom zavarovanjem, vozila je mogoče zavarovati za kolektivno kasko zavarovanje osebnih vozil delavcev na službenem potovanju, po želji pa zavarovalnica SAVA nudi skupinsko zavarovanje osebnih vozil v zasebnem sektorju.

Pri tej tako široki izbiri zavarovanj omogoča zavarovalnica SAVA tudi obročno odplačevanje premij, na tako sklenjena zavarovanja pa priznava še razširjeno bonifikacijo.

POLNO KASKO ZAVAROVANJE

Opozorimo naj še enkrat, kaj pomeni zavarovanje avtomobilskega kaska. Gre namreč za obliko zavarovanja, ki krije nevarnost poškodovanja, uničenja in izginitve zavarovanega vozila ter njegovih delov, ki so na vozilo pritrjeni ali v njem zaklenjeni. Polno kasko zavarovanje krije naslednje nevarnosti: prometne nezgode ali nezgode sploh, požara, strele, eksplozije (vendar ne eksplozije bloka motorja), viharja, toče, snežne lavine in manifestacije, dalje tatvine celega vozila ali delov z vozila. Krite so tudi zlonamerne poškodbe iz objestnih dejanj tujih oseb.

Poleg naštetih škod na zavarovanem vozilu zavarovalnica SAVA jamči še za škodo oziroma stroške v zvezi z realizacijo nevarnosti, ki smo jih našli, in sicer zaradi poškodovanja zavarovanega vozila pri reševanju, izvlečenju, prevozu od mesta nesreče do najbližje delavnice, zaradi zavestnih ukrepov za preprečevanje in zmanjšanje škod, ki je zajeta v to zavarovanje. Zavarovalnica dalje krije stroške, ki nastanejo zaradi vleke ali prevoza

poškodovanega vozila do najbližjega mesta, ki je v neposredni zvezi z realizacijo ugodoma naštetih nevarnosti.

Naštete nevarnosti polnega kaska je mogoče zavarovati na dva načina, in sicer z odbitno franšizo po izbiri ali brez franšize. (Odbitna franšiza ali samopridržaj pomeni, da zavarovalnica krije razliko od zneska franšize do zneska škode. V primeru

zavarovanja brez franšize pa zavarovalnica povrne celotno škodo.) Po veljavnem ceniku zavarovalnice SAVA zavarovalci lahko izbirajo naslednje franšize: 1000, 2000, 3000 in 4000 din. Čim višja je franšiza, tem nižja je zavarovalna premija.

Oglejmo si nekatere primere tehnične premije za osebne avtomobile, ki so pri nas najbolj pogosti:

	Polni kasko z odbitno franšizo po izbiri			
	4000	3000	2000	1000
Zastava 750	329	549	1003	1402
Škoda S 110 LS	365	609	1155	1561
R-4	448	746	1364	1904
Audi 80 LS/2	870	1451	2709	3629

Ti podatki potrjujejo, da je ekonomsko najbolj priporočljivo zavarovanje polnega kasko zavarovanja z odbitno franšizo 4000 din oziroma 3000 din, kar velja za avtomobile vseh kategorij in vrednosti. Tako zavarovanje je vsakemu lastniku vozila dostopno in možno. Negospodarsko pa je, da lastnik svojega vozila nima zavarovanega, saj je s tem često ogrožen njegov ekonomski obstoj.

DELNO KASKO ZAVAROVANJE

Zavarovalnica SAVA je poleg osnovne nevarnosti delnega kaska, ki krije škode, ki so nastale zaradi požara, strele, eksplozije, viharja, toče, snežne lavine, manifestacije ter tatvine, ropa in utaje, delni kasko razširila še na naslednje nevarnosti: razbitje stekel na motornem vozilu (razen svetlobnih teles) in nevarnost škode, povzročene po divjadi ter stroške vleke oziroma prevoza osebnega vozila, ki so posledica okvare ali prometne nezgode v državi ali tujini ter stroške vrnitve oseb, ki so se vozile v

osebne vozilu. Zavarovanec lahko sklene zavarovanje tako, da vozilo zavaruje samo pred nevarnostmi, ki so združene v eno od teh skupin nevarnosti, ali pa tako, da združi nevarnosti dveh ali pa tudi vseh treh skupin.

ZAVAROVANJE SLUŽBENIH VOŽENJ

Po posebnih pogojih zavarovalnice SAVA za kasko zavarovanje osebnih vozil delavcev na službenem potovanju, sklene organizacija združenega dela kasko zavarovanje za osebna vozila delavcev, ki imajo v tej organizaciji lastnost delavca v združenem delu, in sicer za čas, ko delavci z lastnimi vozili službeno potujejo po nalogu zavarovanca. Za službeno potovanje se šteje le tisto potovanje, kjer je najmanj en dan pred odhodom izdan potni nalog in vpisan v knjigo potnih nalogov in kadar je v potnem nalogu naštet začetek in konec potovanja. Našteti morajo biti tudi kraji, v katere bo zavarovanec potoval. Po končanem službenem potovanju pa morajo biti v knjigo potnih nalogov vpisani prevozi in obračunani kilometri

S

Veliko skrb boste odložili, če boste sklenili kasko zavarovanje pri Zavarovalnici Sava.

K 1. avgustu, prazniku občine Kranj, iskreno čestitamo vsem občanom. Zavarovalnica Sava

RAZŠIRJENA BONIFIKACIJA IN OBROČNO PLAČEVANJE

Zavarovalnica SAVA je v primerjavi s prejšnjimi leti bonifikacijo še razširila. Kot je znano, je doslej priznavala v primeru, da eno leto ni bilo škodnega primera bonifikacij (popust) v višini 10 % od tehnične premije. Sedaj je bonifikacija razširjena tudi za zavarovance, ki že drugo leto niso imeli škodnega primera. Zanje znaša bonifikacija 20 % tehnične premije.

SKUPINSKO KASKO ZAVAROVANJE OSEBNIH VOZIL V ZASEBNEM SEKTORJU

Posebna novost, ki jo uvaja zavarovalnica SAVA je skupinsko kasko zavarovanje osebnih vozil v zasebnem sektorju. To skupinsko zavarovanje lahko sklepajo predvsem v organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih, hišnih svetih, raznih športnih organizacijah ipd. Za skupinsko kasko zavarovanje se šteje zavarovanje, s katerim se zavaruje vsaj 15 osebnih avtomobilov v zasebni lasti. Kadar se zavaruje v isti skupini več osebnih avtomobilov kot je predpisano minimalno število, daje zavarovalnica SAVA na tehnično premijo poseben popust.

Popust za posamezne skupine je takšen: od 15 do 30 osebnih vozil — 10 %; od 31 do 50 osebnih vozil — 15 %; nad 50 osebnih vozil — 20 %.

Kot pri vseh ostalih zavarovanjih polnega kaska so zavarovalci tudi pri tem zavarovanju poleg navedenega popusta upravičeni še do bonifikacije v višini 10 % oziroma 20 %, če v preteklem letu oziroma v preteklih dveh letih niso prijavili nobenega zavarovalnega primera.

S tem cenanim načinom zavarovanja se zavarovalnica SAVA želi kar najbolj približati svojim zavarovancem in jih obvarovati pred gospodarsko škodo.

Posebna novost je tudi ta, da je bonifikacija razširjena še na tovarnjake, avtobuse, specialna motorna vozila, prikolice itd.

Zavarovalnica SAVA kot edina nudi svojim zavarovancem široko izbiro — deset načinov kasko zavarovanja. Zato odločitev ne bo težka.

Pri zavarovalnici SAVA pa je mogoče vozila zavarovati tudi z obročnim plačevanjem premije, kar bo marsikoga, ki za to ugodnost ni vedel, spodbudilo, da bo svoje motorno vozilo kasko zavaroval.

Za kmetovalce so pa izredno zanimiva zavarovanja za traktorje in druge poljedeljske stroje, ki predstavljajo velike vrednosti in so dnevno izpostavljeni škodam.

Zaradi izredno pestre izbire načinov zavarovanja in ugodnosti svetujemo, da se pogovorite z našim zastopnikom in sklenete zavarovanje, ki vam najbolj ustreza. Zavarovanje lahko sklenete tudi v naši informacijski pisarni v Škofji Loki, Mestni trg 10, telefon 60-268 in na poslovni enoti v Kranju, Oldhamska 2, telefon 22-853.

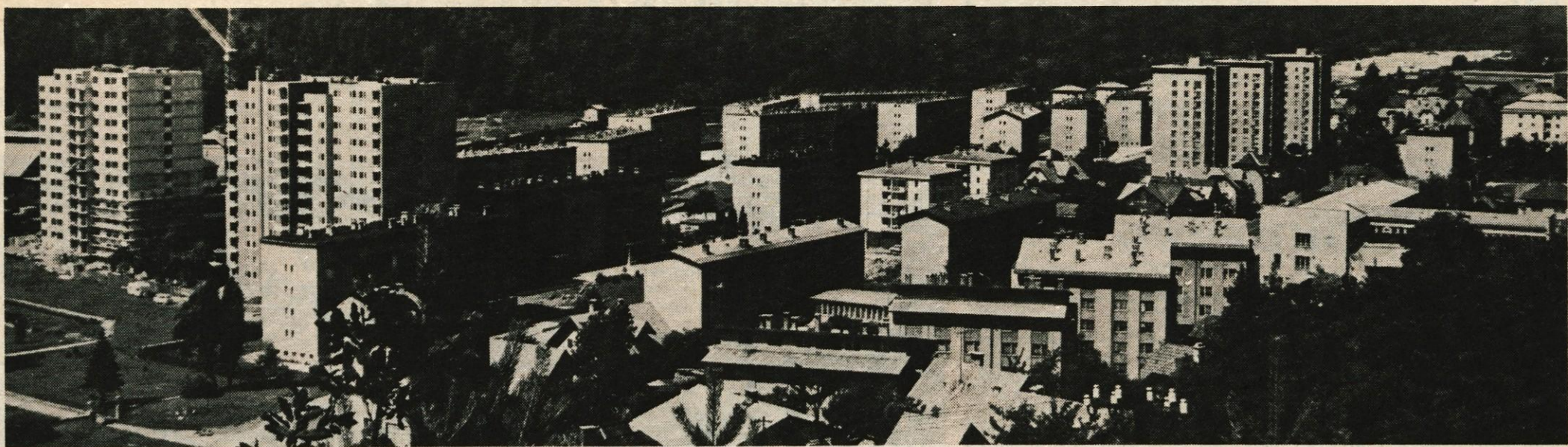
Delavci Tekstilindusa čestitajo občanom Kranja za občinski praznik

V počastitev občinskega praznika bomo odprli informativno-prodajni center v hotelu Creina v Kranju. Namen informativno prodajnega centra je sproti seznanjati potrošnike s širokim asortimentom tkanin, ki je prilagojen raznim namembnostim v skladu z modnimi tokovi. Prepričajte se in nas obiščite v novem informativno-prodajnem centru v hotelu Creina v Kranju.

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

Na trdnih temeljih

Jeseniška občina je v zadnjih letih zelo napredovala tako na področju gospodarstva, šolstva, turizma; skratka na vseh področjih družbenoekonomskega življenja. Kljub temu da se v raznih vejah gospodarstva ter drugod lahko ponasajo z zadovoljivimi rezultati, pa ponekod še vedno niso zadovoljni. Zato na trdnih temeljih sedanjosti nenehno teže za boljšim jutri tudi v jeseniški občini in vlagajo vse napore in prizadevanja za to, da bi dosegli še večje uspehe.

V gospodarstvu še vedno daje največji pečat jeseniška železarna s 6000 zaposlenimi. Njena investicija v hladno valjarno na Beli predstavlja eno največjih vlaganj v slovenskem gospodarstvu nasploh, obenem pa zagotavlja pospešen razvoj črne metalurgije. Za samo jeseniško občino je velikega pomena gradnja vodovoda iz Peričnika do Jesenic, saj bo tako do konca letošnjega leta rešen eden največjih problemov pomanjkanja dobre pitne vode v mestu in v okolici.

Za gospodarstvo je nedvomno tudi značilno, da je bilo pred desetimi leti zaposlenih

le 28 odstotkov žena, danes jih je že 37 odstotkov. Vse to so lahko dosegli s smotrnim načrtovanjem in velikim prizadevanjem, da bi na Jesenicah končno že rešili tudi ta problem.

V zadnjih nekaj letih so se nenehno zavzemali tudi za razvoj turizma, saj pomeni pomembno panogo in so zato gradili in dogradili zimsko-alpinistični center Kranjsko goro ter s pametnimi dogovori in sporazumi odprli pot za razvoj vaškega turizma.

Precejšen korak so napravili tudi na področju šolstva, zdravstva in socialnega varstva. V zadnjih nekaj letih so dogradili novi osnovni šoli v Mojstrani in v Kranjski gori ter trakt v Žirovnici, nove vrtce pri osnovnih šolah v Dolini ter na samih Jesenicah. Medtem ko je bilo pred desetimi leti v organiziranem varstvu 8 odstotkov predšolskih otrok, jih je danes že 26 odstotkov. Na enega učenca je pred desetimi leti bilo le kvadratni meter prostora, zdaj ga je še enkrat toliko. Kljub temu pa še vedno ne morejo biti povsem zadovoljni, saj v občini primanjkuje še vedno 2000 kvadratnih metrov površine,

če hočejo zagotoviti enozmenny pouk.

Delavci v vzgojno-izobraževalnih zavodih jeseniške občine so se tudi med prvimi v Sloveniji odločili, da se združijo v enotno delovno organizacijo in s tem lažje dele delo in krepe vzgojno-izobraževalni proces.

Na področju zdravstva so za ostarele zgradili lepo zavetišče, kaj kmalu pa bo rešena tudi prostorska stiska v jeseniški bolnici, saj že grade prostore za specialistične ambulante. Pripravljajo pa se že tudi na gradnjo novih prostorov Šole za zdravstvene delavce.

Se in še bi lahko naštevali: novi proizvodni prostori pri trgovski hiši Zarja, Elim v novi hali, Sava s svojo novo, obetajočo tehnologijo, sprejet dogovor o družbeno usmerjeni gradnji stanovanj, po katerem bodo na Jesenicah dobili 1500 novih stanovanj, vedno več asfalta tudi na jeseniških cestah, stalna prizadevanja za kvalitetno rast kulture, razvoj gostinstva itd. Jeseniška občina je tako v nekaj zadnjih letih zares napravila pomemben, kvaliteten korak naprej v svojem razvoju in napredku.

Sava uveljavlja svojo tehnologijo

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

Sava
JESENICE
NA GORENJSKEM

Tedaj, ko so se pri Splošno gradbenem podjetju Sava na Jesenicah odločili, da preidejo na novo tehnologijo omnia plošč, so nedvomno stopili pomemben korak naprej v svojem razvoju. Delovni kolektiv Sava se je s svojimi delovnimi uspehi že poprej uveljavil ne le na področju jeseniške občine, temveč tudi zunaj nje, z uvedbo novega tehnološkega procesa pa se mu obetajo še večje možnosti uveljavljanja na tržišču.

Prav za občinski praznik, 1. avgust, bodo na Jesenicah izročili namenu stolpnico na Plavžu s 102 stanovanjima. To je objekt, ki je bil zgrajen v rekordnem času prav po zaslugi novega tehnološkega procesa. Ob občinskem prazniku pa bodo obenem vseljili tudi Vila bloki v Kranjski gori.

Letošnje leto pomeni pomembno prelomnico v razvoju Sava, saj so se člani kolektiva odločili, da v skladu z določili ustave ustanove dve temeljni organizaciji združenega dela: TOZD gradbena operativa in TOZD gradbeni izdelki ter samoupravno delavsko skupnost skupnih služb. Organizacija združenega dela Sava je vključena tudi v združenje GIPOSS in ima prav s to povezavo veliko več možnosti za svoje delovanje.

Kaj je pravzaprav vplivalo na to, da je Sava v zadnjih letih z velikimi koraki stopala po poteh napredka? Nedvomno je na prvem pripravljenost in zrelost vseh članov kolektiva, pripravljenost za osvojitve vsega naprednega na področju gradbeništva. Prav zaradi tega so ustanovili v okviru organizacije združenega dela svoj projektivni biro. Prvi uspehi se že kažejo: na Hrušici pri Jesenicah so že začeli z montažo konstrukcije pri gradnji separacije, nabavili so več sodobnih, najmodernejših strojev od betonskih mešalcev do betonske črpalke. V to investicijo so v zadnjih dveh letih vložili največ svojih sredstev, manjši del kreditov so dobili od svojih interesentov.

Osnovne značilnosti, zaradi katerih jeseniška Sava uspeva

na tržišču, je nedvomno hitra in racionalna gradnja, spoštovanje in upoštevanje postavljenih rokov, predvsem pa kvaliteta gradnje. Tako so še pred postavljenim rokom, v sedmih mesecih, zgradili štirinadstropni prizidek v Šiški, zdaj pa pospešeno gradijo na večjih in manjših gradbiščih v občini in zunaj nje. Tako so se zavzeli za uveljavljanje izgraditev stolpnice na Plavžu, hite pri gradnji ambulantnih prostorov Splošne bolnice, skoraj gotov je dom za oskrbovance dr. Franceta Berglja, mudi se jim pri osnovni šoli na Zabreznici, grade vodovod itd. Pripravljajo pa se tudi že na gradnjo črpalke v Lescah, žičnice Koble v Bohinju, kulturnega stadiona v Ljubljani, Litostrojevega samskega doma, novega prehoda v Ratečah, garažne hiše na Plavžu, drugo trojko blokov v Kranjski gori itd.

Tudi temeljna organizacija združenega dela gradbeni izdelki prispeva pomemben delež, saj ustvarja svoj dohodek na izdelovanju izdelkov, betonskih elementov, zidakov, ukvarja se z obrtno storitveno dejavnostjo.

Samoupravna delovna skupnost skupnih služb dela ločeno od proizvodnje dejavnosti in se omejuje na intelektualne storitve. Ukvarja se z organizacijo, vodenjem in izdelovanjem kompletnih inženiringov.

Pri Savi bodo zdaj izdelali še kvalitetni srednjeročni in dolgoročni program razvojne usmeritve podjetja.

Vsega prav gotovo ne bi dosegli, ko bi pri tem pozabljali na najpomembnejše: na vzgojo in izobraževanje kadra ter na zagotovitev primernih življenjskih pogojev svojim delavcem. Tako bodo na Plavškem travniku zgradili ustrezne sanitarne prostore za svoj sektor in še naprej skrbeli za svoj kader. Tako bodo poskrbeli tudi za ustreznjeje namestitve strokovnih služb na funkcionalno povezane in večje prostore.

Vsekakor pa pri Splošno gradbenem podjetju Sava pričakujejo, da se bodo v prihodnje v okviru GIPOSS hitreje razvijali in predvsem v ekonomskem smislu in pogledu dosegali še večje in boljše delovne rezultate.

Izolirka krepi notranjo samoupravo

Pred dobrimi sedmimi leti je Izolirka iz Ljubljane postavila na prostoru jeseniške Železarne nov obrat za proizvodnjo mineralne volne. V vseh letih svojega obstoja so si prizadevali, da bi čim bolj izboljšali tehnološki proces, predvsem, da bi odpravili številna delovna mesta, ki zahtevajo fizične napore. Z avtomatskim sistemom so v minulem obdobju odpravili dvanajst delovnih mest, ki so zahtevala težko fizično delo, njihova prizadevanja v tej smeri pa še niso zaključena. Z manjšo rekonstrukcijo bodo še v tem obratu modernizirali proizvodnjo, sicer pa bodo v ta obrat investirali le najnujnejše, ker se bodo preselili na novo lokacijo. V novem obratu, ki ga bodo predvidoma zgradili na Hrušici pri Jesenicah, bodo proizvajali na najmodernejših strojih mineralna vlakna in končne proizvode iz mineralne volne.

Problemi energetske krize so prizadeli tudi ta obrat, zato bodo v svojih nadaljnjih proizvodnih načrtih največ pozornosti posvetili predvsem dobri izolaciji.

V obratu je sedaj zaposlenih okoli 70 delavcev. Načrtujejo, da bodo kljub nekaterim težavam še presegli lansko realizacijo. Povečanje proizvodnje si obetajo predvsem zaradi večje racionalizacije na vseh oblikah proizvodnega procesa. Vsi napor vseh zaposlenih v podjetju se že tako bogato obrestujejo.

S formiranjem obrata v temeljno organizacijo združenega dela se je tudi v jeseniški Izolirki začelo novo obdobje na samoupravnem področju. V pripravah za ustanovitev

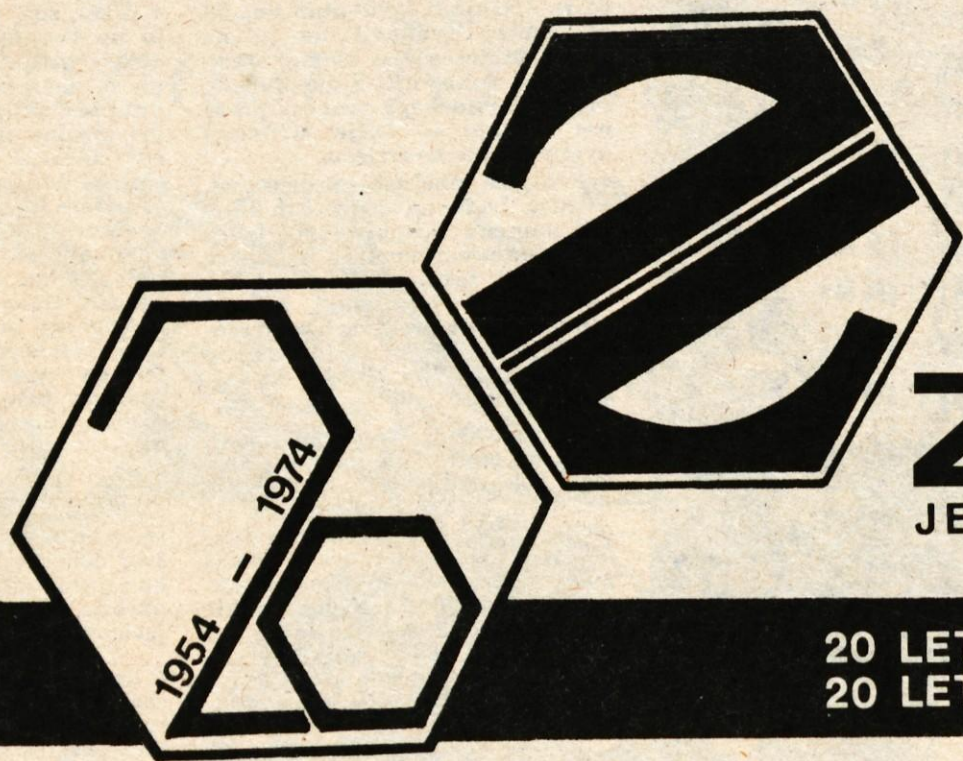
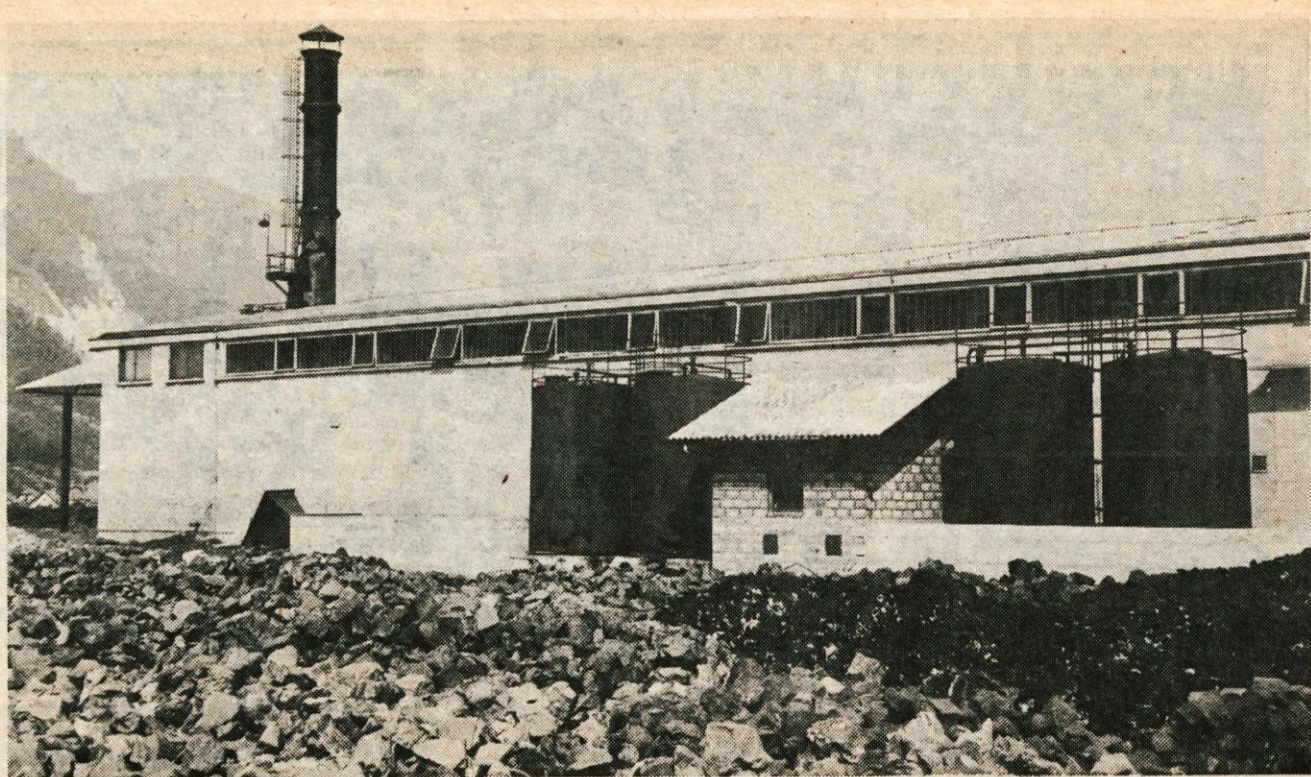
TOZD Jesenice so se nekateri člani sicer obotavljali, vendar so analize pokazale, da ima obrat na Jesenicah vse možnosti, da postane TOZD. S 1. januarjem je bila tako ustanovljena temeljna organizacija združenega dela Jesenice v okviru OZD Izolirka Ljubljana.

S pravilnim razumevanjem in pojmovanjem novih ustavnih načel so se člani kolektiva, predvsem pa sindikalna organizacija, aktivno vključili v naše samoupravno življenje v smislu novega delegatskega sistema.

Že po prvih mesecih dela so bili vidni prvi rezultati. Člani kolektiva so bili temeljito informirani o vseh dogajanjih, kakor tudi o problemih in težavah ter rezultatih poslovanja. Vključevali so se kot delegati ali kot člani ostalih samoupravnih teles in družbenopolitičnih organizacij. Ustanovili so tudi organizacijo ZK, ki je prevzela družbenopolitično aktivnost v TOZD. Tako sodeluje danes v samoupravnih organih in vodstvih sindikata in ZK nad polovico vseh zaposlenih.

Tako se je z ustanovitvijo TOZD v Ljubljani in na Jesenicah tudi kolektiv Izolirke vključil v uresničevanje novih ustavnih načel z namenom, da delavci sami odločajo o rezultatih svojega dela in da sodelujejo pri reševanju raznih problemov in težav, katerih tudi v Izolirki ne manjka. Zavedajo se namreč, da uspeh temelji na medsebojnem sodelovanju, spoštovanju socialističnih načel in vključevanju slehernega člana kolektiva.

D. Sedej

zarja

JESENICE

20 LET SODELOVANJA Z VAMI
20 LET VAŠEGA ZAUPANJA

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN SODELAVCEM,
KAKOR TUDI OBČANOM JESENIŠKE OBČINE,
ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE JESENICE

TUDI LETOS SODELUJEMO NA XXIV. MEDNARODNEM
GORENJSKEM SEJMU V KRANJU · OBIŠČITE NAS !

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplaćanih oglasov ne objavljamo.

kupim

Kupim VPREŽNI IZRUVAC za krompir. Dobnikar Ciril, Velesovo 44, Cerklje 4879
Kupim rabljen, 80-litrski BOJLER. Britof 289 4880
PLANINSKO DRUŠTVO KRANJ odkupi 3 barvne diapozitive 6 x 6 cm z zimskim motivom Krvavca, posnetih v letu 1974. Prosimo, da diapozitive čimprej pošljete na Planinsko društvo Kranj, Koroška 21.

vozila

Prodajam dobro ohranjenega SPACKA za 7000 din. Forme 20, Žabnica, Škofja Loka 4764
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1968, karoserija 1969. Zg. Bela 63 4767

Ugodno prodajam FIAT 1100 R, letnik 1968, zelo dobro ohranjen, 2000 km po generalni. Krajnik Janez, Groharjevo naselje 7, Škofja Loka 4776

Prodajam AMI 6, garažiran, registriran do julija 1975. Informacije: Bernik, Škofja Loka, Novi svet 8, od 17. do 20. ure, tel. 60-706 4865

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1965 in trajno žareči ŠTEDILNIK EMO 4. Kocjančič Ciril, Trojarjeva 19 a, Stražišče 4866

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970. Strahinj 82, Naklo 4867

Prodajam dva PONY EXPRESA. Kokrica, Golniška 16 4868

Prodajam RENAULT 4, letnik 1968. Naslov v oglasnem oddelku 4869

Poceni prodajam MOTORNO KOLO MZ 175 ccm, registriran do marca 1975. Kopše Franc, Poljče 18, Begunje 4870

Prodajam ŠKODO 1000 MB, C. revolucije 7, Jesenice, telefon 81-318 4871

JAWO 90, brezhilno motorno kolo, poceni prodajam. Kranj, telefon 24-630 4872

Prodajam popolnoma nov TRAKTOR DEUTZ, 32 KM. Naslov v oglasnem oddelku 4873

Prodajam ZASTAVO 750, letnik dec. 1971. Jama 16, Kranj 4874

Prodajam motorno kolo PUCH GALEB, registriran do junija 1975. Pševska 3, Kranj 4875

Prodajam več vrst PRIKOLIC za osebne avtomobile. Zalaznik, Studeno 2, Železniki 4876

Prodajam MOPED. Dvorje 64, Cerklje 4877

Prodajam LADO ali zamenjam za manjšega. Kranj, Kajuhova 10, telefon 23-363, popoldan 4878

stanovanja

Samsko dekle išče SOBO s souporabo kopalnice v Kranju. Ponudbe pod »Trgovka« 4785

Iščem SOBO v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 4882

Opremljeno enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju išče inženir letalstva. Mile Breberina, Aerodrom Ljubljana, p. p. 10, 64210 Brnik, tel. 064-24-076 4883

posesti

Prodajam takoj vseljivo HIŠO v centru Škofje Loke. Ogled možen vsak dan. Primožič, Škofja Loka, Kopališka 28 4788

Kupim dograjen WEEKEND ob Jadranu — voda, električna. Ponudbe pošljite pod šifro »Gotovina — do Novigrada« 4790

Kupim PARCELO z gradbenim dovoljenjem v okolici Kranja. Plačam v devizah. Levstik, Oprešnikova 14, Kranj 4793

Staro KMEČKO HIŠO na Gorenjskem, eventualno z dosmrtnim vžitkom lastnikov, kupim. Kunstelj, Ljubljana, Kosovelova 19 4884

zaposlitve

Takoj sprejemem VAJENCA. Strojno ključavničarstvo in kovinstvo. Strojstvo SATLER, Škofja Loka, Demšarjeva 5 4795

V službo sprejemam pridno dekle, ki ima veselje do frizerskega poklica. Možna priučitev. Marija Oblak, FRIZERSKI SALON, Mestni trg 14, Škofja Loka 4885

Dam ŠIVANJE serijskega izdelka na dom. Naslov v oglasnem oddelku 4886

obvestila

ZŠAM TRŽIČ bo organiziralo v oktobru večerno ŠOLO za strokovno usposobljenost poklicnih voznikov motornih vozil. Informacije daje in prijave sprejema Jože Goričan, Ročevnica 35, Tržič 4688

Cenjene goste obveščam, da je v mesecu avgustu zaradi letnega dopusta ZAPRTO kegljišče pri Stronken Nadi v Britofu pri Kranju 4887

UPRAVA KK »SIMON JENKO« Podreča obvešča cenjene goste, da bodo prostori kluba ZAPRTI zaradi pleskanja stavbe od 29. 7. 1974 do 14. 8. 1974 4888

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna »PRI MOSTU«, Arvaj Tone, Kranj, Kajuhova 2, zaradi beljenja in dopusta ZAPRTO od 29. 7. do 23. 8. 1974. Se priporočamo za nadaljnji obisk 4890

izgubljeno

Izgubil se je lovski PES TERIER — BARCI. Kdor ve zanj, naj sporoči na PM Kranj ali tel. 22-856 4800

Visoko nagrado nudim poštenemu najditelju ČRNEGA KOVČKA, izgubljenega 23. 7. 1974 pred trgovino Slovenija avto na cesti JLA. V kovčku je bil mikrofoni, fotografije in notni listi. Dare Novak, Kidričeva 17, Kranj 4889

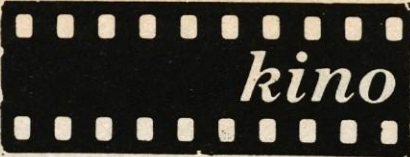
ostalo

Iščem stare oljnate kmečke STENSKE URE in tudi ostale stare ure, tudi če so pokvarjene. Hribar, Šobčeva 14, Lesce 4839

Iščem stare petrolejske lampe in zelo stare oljnate slike, star nakit, vaze in kar je iz starega stekla. Stari porcelan, stare oljnate lesene slike na ploščah, porcelanaste tobačne pipe, pisalne komode z predalčki in odprtino zgoraj, če je mogoče intarizije, rezljane stole, žepne ure, četudi pokvarjene in vse ostale stare stvari proti dobremu plačilu. Hribar, Šobčeva 14, Lesce 4840

Pojasnilo

V zvezi s prometno nesrečo, ki se je 20. julija pripetila v Sr. Bitnjah in jo je povzročil voznik zastave 101 Franc Šubic, pojasnjujemo, da nima z nadaljnimi dogodki nobene zveze avtoličar Stane Bitenc iz Zg. Bitenj 34, kot bi se morda rezumelo iz objavljenih vesti o nesreči v petek, 26. julija.

Kranj CENTER
30. julija amer. barv. film GROZA V NOČI ob 16., 18. in 20. uri
31. julija amer. barv. film GROZA V NOČI ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma SUZANA IN JEREMY ob 20. uri
1. avgusta amer. barv. film SUZANA IN JEREMY ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
30. julija ital. barv. film KRVAVI OPIJ ob 18. in 20. uri
31. julija ital. barv. film PAS NEDOLŽNOSTI ob 18. in 20. uri
1. avgusta sovjet. barv. film KOMANDIR SREČNE »STUKE« ob 16. uri, jug. barv. film SUTJESKA ob 18. uri, amer. barv. film GROZA V NOČI ob 20.15

Tržič
30. julija ital. barv. film PAS NEDOLŽNOSTI ob 18. in 20. uri
31. julija amer. barv. film TOLPA ob 18. in 20. uri
1. avgusta amer. barv. film TOLPA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
30. julija amer. barv. film UPOR SUZNJE ob 18. in 20. uri
31. julija amer. barv. film UPOR SUZNJE ob 18. in 20. uri
1. avgusta amer. barv. film DIAMANTNA DŽUNGLA ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
30. julija ital. barv. film TIGRI MALEZIJE ob 20. uri

31. julija ital. barv. film TIGRI MALEZIJE ob 18. in 20. uri
1. avgusta franc. barv. film CESAR IN ROSALIE ob 20. uri

Železniki OBZORJE
31. julija ital. barv. film DEKAMERON ob 20. uri

Radovljica
30. julija amer. barv. film IZGUBLJENI ob 20. uri
31. julija franc. barv. film PRICA MORA UMRÉTI ob 20. uri

1. avgusta amer. barv. film NAPAD NA ROMELA ob 20. uri

Jesenice RADIO
30. julija ital.-span. barv. film ŽIVELA TVOJA SMRT
31. julija amer. barv. CS film ŽENA Z DNA MORJA

Jesenice PLAVŽ
30. julija amer. CS film VSE MESTO JE KRIVO
1. avgusta amer. barv. CS film OD KJE VONJ POSMODNIKU?

Kranjska gora
31. julija ital.-span. barv. film ŽIVELA TVOJA SMRT
1. avgusta amer. barv. CS film ŽENA Z DNA MORJA

V sredo, 31. julija, bo ob 20. uri na Titovem trgu v Kranju predstava filma SUTJESKA za občane.

SCHIEDEL - YU - Kamin
dimnik št. 1 v Evropi
PGP
GRADNJA ŽALEC

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ
Nudimo večjo izbiro letnih oblek v naših prodajalnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

nesreče

Nezgodna kolesarke

V petek, 26. julija, dopoldne se je v Škofji Loki v križišču ceste drugega reda in stranske ceste pripetila prometna nezgoda. Ko je voznik osebnega avtomobila Miha Berce (roj. 1931) iz Lajš vozil proti Stari Loki, mu je s stranske ceste nenadoma zapeljala pred avtomobil Mira Timošek, stara 15 let, ki je na kolesu vozila tudi svojega 4-letnega brata. Ker se ni prepričala, če je prednostna cesta prosta, jo je avtomobil zadel. Huje ranjeno so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Nezgodna na klancu

V soboto, 27. julija, ob pol eni uri zjutraj se je na cesti prvega reda v Podvinu pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Aleksander Kostič (roj. 1945) iz Čičavca, začasno na delu v ZRN je vozil proti Kranju. Po klancu navzdol v Podvinu je prehitel neki avtomobil. Vtem pa je z leve strani s stranske ceste zapeljal na prednostno voznik osebnega avtomobila Geno Džukić (roj. 1933) z Jesenic. Voznik Kostič se ni mogel več umakniti in je oplazil levi prednji blatnik Džukićevega avtomobila. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode pa je za 15.000 din.

Smrt mopedista

V nedeljo, 28. julija, ob 20.30 cesti je na sedmi drugega reda v vasi Nomenj pripetila huda prometna nezgoda. Voznik mopeda Marjan Mikelj (roj. 1936) z Obrn pri Bledu je vozil od Nomenja proti Soteski, v isti smeri sta hodila po desni strani ceste zakonca Angela in Franc Fekonja z Boh. Bele. Franc Fekonja je ob sebi vozil tudi moped. Mikelj ju je dohitel in pri tem zadel v levo nogo angelo Fekonja, da je padla po tleh, padel pa je tudi Mikelj. Vtem je za njimi pripeljala v osebnem avtomobilu škoda voznica Mirjam Jan-Blažević (roj. 1947) iz Škofje Loke. Čeprav se je izogibala na tleh ležečemu mopedistu, je njen avtomobil z desnimi kolesi zapeljal čezenj, tako da je Mikelj zaradi poškodb takoj umrl. Angelo Fekonjo pa so z zlomljeno nogo prepeljali v bolnišnico.

Avtomobil po bregu navzdol

Na cesti četrtega reda med Javornikom in Pševim se je v nedeljo 28. julija, dopoldne pripetila hujša prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila škoda Ana Treven (roj. 1953) iz Kranja je vozila od Javornika proti Pševu. Iz nasprotne smeri pa je pripeljal v osebnem avtomobilu zastava 101 Zlatko Pavlica (roj. 1920) iz Kranja. Na ozki cesti sta se voznika umaknila oba na skrajno desno; voznica Trevenova je zapeljala preveč na rob ceste, tako da se je njen avtomobil prevrnil po strmini kakih 42 metrov globoko. V nesreči sta bili huje ranjeni Anica Treven, stara 34 let, in Marija Treven, stara 72 let, lažje pa so bili ranjeni voznica in pa Anton Treven, star 27 let, ter 8-letna Vida Treven. Škode na avtomobilu je za 20.000 din.

Nepreviden otrok

V nedeljo, 28. julija, popoldne se je na Kidričevi cesti na Bledu pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Vinko Puc (roj. 1918) iz Podhoma je vozil po Kidričevi cesti, ko mu je nenadoma skočila pred avtomobil 4-letna Irenca Špelič iz Ljubljane. Kljub zaviranju in umikanju v levo je avtomobil deklico zadel in zbil po cesti. Deklico so ranjeno prepeljali v ljubljansko bolnišnico.
L. M.

Zahrbtna bolezen nam je vzela sestro in teto

Marijo Krt

roj. Vidic iz Struževega 1

Pogreb bo v torek, 30. avgusta, ob 16.30 izpred hiše žalosti na pokopališče na Sr. Dobravi pri Kropi. Do pogreba leži na njenem domu na Sr. Dobravi 17.

Žalujoči: brat Ivan z družino, brat Stanko z družino in brat Lojze z družino.

Zg. Dobra, Sr. Dobra, 28. julija 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Marije Konc

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, ki so z nami sočustvovali v najtežjih trenutkih, ji podarili prelepe vence in jo spemili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala častitemu gospodu župniku za vse ure duhovne tolažbe in poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi Vidmarjevi za pomoč v zadnjem trenutku.

Vsem in vsakemu prizrčna hvala.

Žalujoči: družini Šimenc in Konc.

Kranj, 29. julija 1974

„InterEuropa“

mednarodna špedicija in transport

Koper

**filiala Jesenice in
filiala Kranj**

*čestitajo vsem občanom za praznik Kra-
nja in Jesenic*

Priporočajo se za svoje storitve

Komunalni servis Jesenice

s svojimi zbiralicami oblek za kemično čiščenje in perila za pranje v Kranju, Radovljici, Trzinu, Bohinjski Bistrici, Mostah, Kranjski gori in na Jesenicah ter frizerskimi poslovalnicami na Jesenicah in v Kranjski gori

čestita vsem delovnim ljudem za občinski praznik Jesenic in se priporoča

Komunalno podjetje Kovinar Jesenice

Vsem občanom z območja Jesenic čestita za občinski praznik in jim želi veliko delovnih uspehov

Stanovanjsko podjetje Jesenice

čestita vsem hišnim svetom, delovnim in družbenim organizacijam, poslovnim sodelavcem in vsem občanom za praznik občine Jesenice

Vodovod Jesenice

Vsem družbenopolitičnim in delovnim organizacijam ter občanom čestitamo za občinski praznik Jesenic ter jim želimo veselo praznovanje

Gorenjski izgnanci bodo obiskali Srbijo

Karavani bratstva in enotnosti se bodo letos prvič pridružili tudi Gorenjci — Rok za prijave je 15. avgust — Od 12. do 17. oktobra bodo nekdanji izgnanci obiskali številne srbske kraje

Med zadnjo vojno je bilo v Srbijo izseljenih veliko slovenskih družin. Prijateljstva, ki so vznikla takrat, v najtežjih dneh zadnje vojne, so se po končani vojni vihri krepila iz leta

v leto. Nekdanji gostitelji so prihajali na obiske v Slovenijo, naši ljudje pa so jim obiske vračali. Večje število slovenskih občin je podpisalo listine pobratenja s prijateljskimi srbskimi komunami.

Gradbeno industrijsko podjetje

Gradis

TOZD Jesenice-Kranj

čestita za občinski praznik občine Jesenic in Kranja ter želi veliko delovnih uspehov vsem poslovnim partnerjem in vsem občanom tega področja.

**ekspozitura
Jesenice**

čestita vsem občanom za praznik občine Jesenice

**SLOVENSKE
ŽELEZARNE**

ŽELEZARNA JESENICE

PROIZVAJA:
toplo valjano pločevino
toplo in hladno valjane trakove
toplo valjano in hladno vlečeno žico
toplo valjana in hladno vlečena,
luščena in brušena jekla
elektrode za varjenje jekla
žičnike
hladno oblikovane profile

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik Jesenic in jim želimo veselo praznovanje

Ena zdaj že tradicionalnih oblik vezi med slovenskimi in srbskimi kraji je tudi karavana bratstva in enotnosti. Na zadnji seji medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko je bilo dogovorjeno, da se letošnji karavani prvič pridružijo tudi nekdanji gorenjski izgnanci. Zato so občinske konference SZDL z Gorenjske že vzpostavile stike s koordinacijskim odborom štajerskih občin, ki bo, kot je že v navadi, letos po štirih letih pripravil »Karavano bratstva in enotnosti 1974«. Dogovorjeno je že, da bodo udeleženci z Gorenjskega imeli na razpolago štiri vagonce, vendar je v najkrajšem času treba sporočiti število prijaviteljev.

Odhod v Srbijo je predviden za 12. oktober v popoldanskih urah, karavana pa se bo vrnila domov 17. oktobra. Kot že rečeno, bodo udeleženci potovali z vlakom! V času bivanja v bratski republiki bodo imeli priložnost obiskati svoje gostitelje v naslednjih občinah: Čupriji, Lučanah, Mladenovcu, Raški, Titovem Užicu, Trsteniku, Kniču, Brusu, Kraljevu, Kruševcu, Vrnjački Banji, Čačku, Gornjem Milanovcu, Svetozarevu, Kosjeriću, Užički Požegi, Arilju in Lazarevcu.

Karavani se lahko priključijo vsi, ki so bili med vojno izgnani v Srbijo, poleg njih pa še ožji družinski člani. Ob prijavi mora vsak udeleženec posredovati občinski konferenci

SZDL v svoji občini naslov družine v Srbiji, katere gost bo, ter za stroške organizacije vplačati prispevek v višini 60 din. Prispevek je enkrat in v primeru kasnejše odpovedi udeležbe v karavani ne bo povrnjen. Za ta znesek bo vsak prijavitelj prejel priložnostni znački zase in za gostitelja ter kupone za hrano in pijačo v vlaku. Vsak udeleženec mora obenem obvestiti svojega gostitelja, da ga bo s karavano obiskal ter ukreniti vse, kar je potrebno za prisotnost na potovanju — predvsem zagotoviti si dopust! Zadnji rok za prijave je 15. avgust!

Podrobnejši program bodo vsi udeleženci karavane prejeli kasneje!
J. Govekar

Rebeka Porenta: Morda na balkaniadi

Pred dobrim tednom dni se je v Beogradu v plavalnem bazenu Tašmajdan končalo letošnje člansko državno prvenstvo posameznikov v plavanju. Med 120 tekmovalkami in tekmovalci iz 17 jugoslovanskih plavalnih kolektivov so se odlično odrezali tudi predstavniki kranjskega Triglava. Deseterici Kranjčanov je uspelo, da so med najboljšo jugoslovansko družino dosegli tisto, kar »nismo« pričakovali. Dve zlati, dve srebrni in štiri bronaste odličja niso od muh. Vsekakor je največ dosegla komaj 17-letna reprezentantka gorenjske metropole Rebeka Porenta, ki bo v šolskem letu 1974/75 na kranjski gimnaziji naredila tudi zrelostni izpit.

Za dobre rezultate in upehe je »krivec« tudi ogrevani letni bazen, saj imajo s to letošnjo pridobitvijo vsi v obeh vodnih športih normalne pogoje za dvakratni dnevni trening.

Rebeka je s tekmovalnim plavljanjem pričela z desetimi leti. Uspehi, ki jih v sedmih letih ni malo, gredo tudi na račun trenerjev Franca Peternelja-Šileta in Anke Colnar-Košnik. Že v pionirski konkurenci je v vseh disciplinah razen v prsem slogu dosegala nove rekorde. Zaradi hitrega napredka mladih jih ne drži več, toda vseeno pa ima še vedno pionirska in mladinska rekorda SFRJ na 200 m hrbtno in 1500 m krawl.

V svojih disciplinah 100 m in 200 m hrbtno ste z rezultatom 1:13,7 in 2:36,1 postavili novi znamki SRS. Menite, da te rekorde letos lahko še izboljšate?

»Upanje je. Pred nami je še vrsta napornih tekmovalj. Že na balkanski igrah v Izmiru bom poskušala na 100 m hrbtno doseči boljšega, pa tudi na 200 m se bom potrudila.«

Koliko kilometrov na dan je potrebno preplavati, da dosežete vse rekorde in najboljša mesta?

»V poletni sezoni treniramo dvakrat dnevno in običajno preplavam čez 10 kilometrov na dan. Za nameček pa skočim še v telovadnico. V zimskem obdobju so treningi enkrat na dan in takrat je moja norma do 6,5 kilometra.«

Simpatična plavalas Rebeka je na posamičnem prvenstvu SFRJ sploh prvič dvakrat stopila na najvišjo stopnico. Bila je v ekipi na 4 x 100 m mešano, ko je s kolegicami osvojila tretje mesto in bila četrta še na 100 m krawl. Reprezentančni dres je prvokrat oblekla leta 1971 v dvoboju Jugoslavija : Anglija v Ljubljani in od takrat je nepogrešljiva v njej. Čeprav ima v rokah kopico rekordov in lepih uspehov, ni bila še nikoli članska prvakinja SRS.

Za osvojeni državni prvenstvi Rebeki iskrene čestitke z željo, da bi še naprej osvajala prva mesta ter podirala rekorde. Prepričani smo, da bo letos na republiškem prvenstvu v Kranju prvič osvajala tudi republiške naslove. D. Humer

Po nekaj letih spet pokal Triglavu

Na smučiščih nad Česko kočo pod Grintovcem je bilo v nedeljo dopolne tradicionalno tekmovalje smučarjev v slalomu za pokal mesta Kranja. Letošnja prireditev je bila jubilejna, saj je bila že 20. po vrsti. Udeležba je bila številna, saj je nastopilo okoli 90 tekmovalcev in tekmovalk iz 14 slovenskih in hrvatskih klubov. Prehodni ekipni pokal so letos osvojili Kranjčani, ki so se po nekaj letih spet izkazali. Sicer pa je zanimivo, da so na tekmovalju, ki je bilo ob idealnih snežnih razmerah in lepem vremenu, izkazali mladinci, saj je zmagovalac v mladinski konkurenci Luka Karničar z Jezerskega

dosegel boljši rezultat kot zmagovalac pri članih. Enako se je zgodilo tudi pri mladinkah, kjer je zmagovalka bila boljša kot prva pri članih.

Proga je bila dolga 350 m z višinsko razliko 80 m in 30 vratci, vsi tekmovalci vseh kategorij pa so jo prevzeli dvakrat.

Rezultati — člani: 1. Komac (Tržič) 50,7, 2. Leben (Triglav) 51,3, 3. Goličič (Radovljica) 52,0, 4. Mihovilovič (Transturist) 52,1, 5. Primožič (Tržič) 52,8; **mladinci:** 1. Karničar (Jezersko) 49,6, 2. Koler (Črna) 51,0, 3. Vodopivec (Transturist) 53,0, 4. Juljec (Olimpija) 53,1, 5. Golob (Fužinar) 53,3; **članice:** 1. M. Bajželj (Triglav) 58,9, 2. Pikon (Radovljica) 63,2; **mladinke:** 1. Dvoržek (Izletnik) 57,8, 2. Oblak 60,2, 3. Stanonik (obe Transturist) 61,4, 4. Fon (Bled) 63,9, 5. Tomšič (Akademik) 64,7; **ekipno:** 1. Triglav (Leben, Potočnik, M. Bajželj) 2:57,7, 2. Transturist 3:03,6. J. Javornik

Zanimiv nogomet

V počastitev praznika občine Kranj bo v četrtek ob 17. uri na stadionu Stanka Mlakarja nogometno srečanje. Za prestiž in kdo je boljši, se bodo pomerili veterani kranjskega Triglava in Tržiča. Vsekakor se obeta zanimivo srečanje, saj bomo na delu videli bivše igralce obeh moštev. -dh

Poletno prvenstvo v slalomu. Za dan vstaje je bilo na plazju pod Prisojnikom na Vrščici poletno prvenstvo v slalomu, ki ga je organiziralo ŠD Jesenice. Najuspešnejši je bil Jeseničan Matjaž Soberl, pri ženskah pa Čerpezo. — Foto: D. D.

Druga zvezna vaterpolska liga Delfin : Triglav 7:9

Rovinj, II. zvezna vaterpolska liga, Delfin : Triglav 7:9 (0:2, 2:0, 1:5, 4:2), letni bazen, gledalcev 1000, sodnik Medvedič (Ljubljana).

Strelci za Triglav: Balderman 3, Kodek 2, Mohorič, Svegelj, Nadižar, Stariha, vsi po 1.

Triglav: Rebolj, Kodek, Mohorič, Nadižar, Balderman, Svegelj, Stariha.

Kranjčani so v primeri s prejšnjimi srečanji tokrat s težavo premagali novega rovinjskega drugoligaša. Velik krivec za to srečanje je prav gotovo ljubljanski sodnik Medvedič, ki pri svojih odločitvah ni imel naj-

boljšega dne. Za nameček pa so Triglavani imeli na poti v Rovinj še karambol, tako da niso mogli zaigrati Vidic, Velikanje in Zmago Malavasič. -dh

Namizni tenis Olimpija še vedno najboljša

V navadi je že, da ob koncu vsake sezone tudi namiznoteniška zveza Slovenije objavi rezultate ocenjevanja jakostnih lestvic. Največ uspeha so imeli v ekipni konkurenci predstavniki ljubljanske Olimpije, ki so v ocenjevanju za nagrado najboljšega kluba v SRS zasedli prvo mesto, prvi pa so tudi v ekipi članov, članic ter mladink. Od gorenjskih predstavnikov je Triglav za najboljši klub SRS na petem mestu, Jeseničani so deseti, kranjska Sava pa je trinajsta. Pri članih Kranjčani delijo osmo do deveto mesto, medtem ko so članice druge, Jeseničanke pa osme. V mladinski konkurenci je Triglav šesti, med mladinkami pa tretji. Med pionirji so najmlajši osmi, najmlajše šeste, Jeseničanke pa osme, medtem ko so Savčanke desete.

Jakostne lestvice posameznikov: člani: 1. Savnik, 2. Klinger (oba Maribor), 3. U. Rak (Olimpija), 9. Ramovš (Triglav); članice: 1. Jeler, 2. Vrstovšek (obe Olimpija), 3. Zakočič (Triglav), 4.—5. Langerholc (Ilirija), Jakopin (Triglav), 6. Zerovnik (Triglav); **mladinci:** 1. B. Rak (Olimpija), 2. Venčenc, 3. Škerget (oba Sobotka); 4. Ramovš (Triglav); **mladinke:** 1. Zakočič (Triglav), 2. Štruc (Fužinar), 3. D. Jeler (Olimpija), 7. Novak (Triglav); **pionirke:** 1. Čadež (Olimpija), 2. Kolar (Ilirija), 3. Černovšek (Fužinar), 5. Štrumbi (Jesenice). -dh

Čirič drugi

Teniški klub Triglav je bil v minulem vikendu organizator odprtega teniškega prvenstva Kranja. V počastitev športnih prireditev občinskega praznika je nastopilo 40 tekmovalcev Slovenije in Avstrije. Naslov je spet osvojil Beljačan Gradischnig, ki je v finalu odpravil odličnega domačina Čiriča.

Izidi — četrtfinale: Gradischnig (Avst.) : Svenšek (Branik) 6:0, 6:3, Žnidar (JLA) : Goličnik (Branik) 7:6, 6:4, Jaušovec (Branik) : Starc (Tr.) 6:1, 6:3, Čirič : Dovjak (oba Tr.) 4:6, 6:3; **polfinale:** Gradischnig : Žnidar 6:1, 6:2, Čirič : Jaušovec 6:7, 6:4, 6:1; **finale:** Gradischnig : Čirič 6:2, 6:4, za 3. mesto: Žnidar : Jaušovec 6:1, 6:2. -dh

Tokrat zmagal Udovič

V soboto so se v Pulju pomerili naši najboljši kolesarji za veliko nagrado Siporex, ki jo domači klub vsako leto organizira v počastitev vstaje hrvaškega naroda. Na 156 km dolgi progi je zmagal Drago Frelih (Rog), Hvasti je bil 8., Valenčič 11., Žagar 13. in Rakuš 14. Ekipno je zmagal Rog pred Astro in Savo, prvo nagrado za gorske cilje pa je osvojil Žagar (Sava).

V nedeljo pa so v Varaždinu v počastitev 80-letnice kolesarskega kluba Sloga domačini organizirali mladinsko kolesarsko dirko, dolgo 100 km. Pričakovali smo, da bo zmagal Reven (Sava), ki je vodil do 90. kilometra, ko ga je skupina ujela, nakar je pobegnil Udovič (Sava), ki si je do cilja prigaral 28 sekund prednosti in tako bistveno pripomogel k ponovni ekipni zmagi Save. Ostali Savini vozači so se uvrstili takole: 4. Ropret, 7. Terglav, 10. Cugelj. Upamo, da bodo mladinci svoje kvalitete znali dokazati tudi v nedeljo, ko bo v Kranju dirka v počastitev občinskega praznika 1. avgusta. F. Jelovčan

Triglav : Wacker 0:7 (0:4)

Kranj, mednarodna prijateljska nogometna tekma, stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 300, sodnik Tomše (Kranj).

Triglav: Jakšič, Klajič, Stanišlevič, Mrak, Sekulič, Krnič, Dulič, Štrbac, Golič, Radosavljevič, Krzmanovič.

Avstrijski prvotligaš je bil premočan nasprotnik za še nepripravljene domačine. Za nameček so le-ti imeli v vratih dokaj slabega vratarja, pa tudi kranjska sodniška trojka ni bila kos srečanju, saj so delali napake, ki ne sodijo na nogometna igrišča. Kot zanimivost lahko navedemo, da je avstrijski prvotligaš na 10-dnevni pripravah na Bledu odigral štiri prijateljska srečanja. V Zagrebu jih je premagal Dinamo s 5:0, v Ljubljani so dobili srečanje s slovenskim ligašem Slovanom s 4:0, v nedeljo pa so premagali še edinega slovenskega prvotligaša ljubljansko Olimpijo kar s 5:0. -dh

SMUČARSKI SKOKI 60 skakalcev na Gorenji Savi

50-metrška smučarska skakalnica prekrita s plastiko na Gorenji Savi je v teh dneh že zbirališče številnih ljubiteljev smučarskih skokov. Hkrati pa tečejo zadnje priprave za II. tekmovalje za pokal Kranja, kjer bodo nastopili člani in mladinci. Smučarski klub Triglav bo organiziral tekmovalje v počastitev občinskega praznika Kranja. Letos bo prireditev v soboto, 3. avgusta, ob 16. uri. Po prijavih sodeč bo nastopilo več kot 60 skakalcev iz Jugoslavije in tujine. J. J.

Iskraši obiskali Platak

Tudi planinci Iskre-Elektromehanike so se pridružili praznovanju 100. obletnice Planinske zveze Jugoslavije in Planinske zveze Hrvatske. Udeležili so se proslave na 1111 metrov visokem Plaku na Hrvaškem, katero pokrovitelj je bil predsednik Tito in je trajala od 3. do 7. julija. Platak ni le znan med planinci, temveč so vezani nanj številni dogodki in spomini iz NOB. Iskraši so na proslavljanje odpotovali 6. julija. Spotoma so se povzpeli na 1506 metrov visoki Snježnik, na Plaku pa so se pridružili desetisočim planincem iz vse Jugoslavije. Proslave se je udeležila tudi delegacija Mednarodne alpinistične zveze. P. Leban

OMDR osnovne šole Lucijan Seljak Kranj

razpisuje za nedoločen čas naslednja prosta delovna mesta: **RACUNOVODJE** srednja ekonomska šola **RACUNOVODSKI DELAVEC** srednja ekonomska šola **SNAŽILKE NA CENTRALNI ŠOLI** Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

GRADITELJI!

interesenti opečnih izdelkov Ljubljanskih opekarn Svoje zastopstvo sem

preselil

iz Nazorjeve 4 v novo stanovanje, Oprešnikova 15 v bližini samopostrežne trgovine na Klancu. Pišite, obiščem vas na domu.

Se priporočam! Andrej Smolej

Sekcija za vzdrževanje prog Ljubljana **NADZORNIŠTVO PROGE KRANJ** razpisuje delovno mesto

knjigovodje osebnih dohodkov

Pogoj: poznavanje administrativnih del. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Osnovna šola bratov Žvan Gorje razpis je prosto delovno mesto **razrednega učitelja** (za 4. razred)

za določen čas — nadomeščanje v času porodniškega dopusta. Osebnih dohodek po pravilniku o OD šole. Prijave sprejema uprava šole do 20. avgusta 1974.

Petrič in Paplerjeva nova rekorderja

Na balkanskih mladinskih igrah v Sofiji v plavanju se je izkazal mladi plavalec kranjskega Triglava Borut Petrič. Že na posamičnem članskem prvenstvu je opozoril nase, saj je s časom 18:36,9 na 1500 m krawl dosegel nov rekord SFRJ za starejše pionirje, zasedel 4. mesto ter si tako priplaval reprezentančni dres. No, na balkaniadi se je ponovno odrezal, saj je popravil svoj državni rekord na 1500 m s časom 18:35,48, zasedel 2. mesto in s tem osvojil srebrno kolajno ter opravičil zaupanje kot reprezentant.

Novo znamko, šesto zapored v letošnji sezoni ter nov jugoslovanski rekord, je dosegla tudi mlada atletinja Triglava Metka Papler. Na pregledni tekmi reprezentantov v Celju je disk poletel kar 51,14 m. Tako je svoj rekord v pičlih dveh mesecih izboljšala kar za 1,4 m. -dh

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloprodajni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

1+3

Poletje je! Čas kopanja, dopustov in sonca! Kam torej? V planine ali na morje? Nobena skrivnost ni, da smo Gorenjci veliko bolj navdušeni nad letovanjem ob morski obali. Letos je to še toliko bolj razumljivo, saj v juniju in prvi polovici julija mrzle vode Save, Sore, Kokre in drugih rek, rečic ter potokov skoraj niso dopuščale, da bi se kopalci namakali v njih. Prvi dopustniki so se zagorelih obrazov že vrnili iz naših letovišč ob Jadranu, drugi na dopust šele odhajajo. Med tistimi, ki so se že vrnili, smo tri povprašali, kje so preživljali svoj dopust in koliko so jih počitnice ob obali veljale.

Nada Šubic iz Loga v Poljanski dolini: »Prvič sem bila s šolo pet dni v juniju v Splitu, pred dnevi pa sem se vrnila s tridnevnih počitnic ob morju. Bila sem v Piranu. Stanovali smo v privatnih sobah, kopali pa smo se v Portorožu. Za sobo je bilo treba odšteti 40 din, za plažo 10 din, potem pa še hrana! Na večerjo smo hodili v privatne gostilne, za ostale obroke pa smo si pomagali kakor smo vedeli in znali. Dnevno me je dopust veljal približno 100 din. Zdi se mi, da so letos v primeri z lani velike razlike v cenah. Morda je to tudi vzrok, da je letos ob obali, vsaj tako se mi je zdelo, precej manj turistov. Ali pa se še ni začela prava sezona? Letos bom najbrž na morje odšla še za kaka dva dni!«

v katerem sem stanoval, je bil zaseden, vendar so bili v njem v glavnem gostje iz tujine. Opazil sem, da domačini dopuste precej preživljajo po kampih. Zabave je ob morju kar dovolj, le draga je! Koliko sem potrošil na dan? Res ne bi vedel! Sicer pa sem tokrat šel na morje z namenom, da ne gledam na denar!«

Lela Leben iz Škofje Loke: »Pred kratkim sem se vrnila s taborjenja v Fažani. Prvič sem bila tam in izredno mi je bilo všeč. V Fažani ima svoj tabor postavljen zveza tabornikov občine Škofja Loka. Za njihove člane velja še poseben popust, mi, ki nismo v taborniški organizaciji, pa smo za dva tedna s prevozom vred plačali le 750 din. Brez prevoza so počitnice še za 50 din cenejše. No, 50 din dnevno za letovanje ob morju res ni veliko. Poleg tega moram pohvaliti tudi hrano, ki je bila res izvrstna. Kaj mi je bilo še všeč? Disciplina in mir, ki sta vladala v taboru. Pa tudi plaža je čudovita. Prihodnje leto bom dopust zagotovo spet preživela v taboru v Fažani, najbrž pa bom že letos z zadnjo izmeno še enkrat šla tja. Seveda, če bo konec avgusta še kaj prostora!«

J. Govekar

Franč Mezek iz Gabrka v Poljanski dolini: »Na morju sem bil samo dva dni. Ker sem avtobusni šofer pri podjetju Transturist, sem odšel kar v hotel domačega podjetja v Piranu. Dva dni morja je zame dovolj. Kasneje nameravam oditi še za približno pet dni v planine. Bolj všeč mi je čist gorski zrak! Cene na obali? Zdelo se mi je, da so v primerjavi z lanskim letom porasle vsaj za četrtnino. Ja, če si prvočiš deset dni dopusta, moraš za to delati lep čas. Hotel,

Kisik oksigen	Strokovnjak za ornitologijo	Kdor se ukvarja z rednino	Rad. napovedovalka Korotac	Zivalska maščoba	Nord	Ivan Pregelj	Vladarica, žena carja	Letopis	GLAS	Kdor kraca	Industr. rastlina	Ital. kamion	Nevestina sprava	Avstrija	Sanje	Madjar. ž. ime	Kelih za hostije	Opis bojnega pohoda	
Dvorana za borbo									Mooni izdelek Dolci-tev meje										
Del prebavila					Siroki razgled Sprimek, skupok													Belg. pis. Pelin Custvenost	
Indijska unija							Ind. fitik, solobol-vec Majhen plug					Lenuh Napetek							Narodno-ov. bočina Karton za spise
Zgodov. mesteca pri Zadru			Mito Trefat	Muren-ek Ureje-nost							Namesto								
Spod-buda											Anno Osebn. zaimek		Del pohitva Sosedna država						
Pregled, nadzor								Ilovka Strašna poštenja										Ivan Zajc Ulita kovina	
Jezik lantuj-skih črncev				Tovarna gospod. opreme				Steno-gr. na stroj Svodenik Kibele											
Povrt-nina				Delavska enotnost Kos pohitva		Guinness Star veznik						Izraelki minister Del skladiše						Hom-er-jev junak Smuk-talkum	
Radovan Gobeč		Pomirje-vanje Telesno vzgojno društvo										Grodje za piljenje Kopališče v Belgiji						Jez. nastp Smači	
Amper	Velikani German-ski orel														Kip Latinski veznik				
Navdu-šenost, zavzetje																			
Arh					Sloves, ugled	Tovarna v-Kropi	Predstoj-nik samo-stana						Sosa					Ljudska knjiga	
Iridij		Udarce pri no-gometu	Izdelki drama-tikov	Recept, recepe				It. druži-na izdel. glasil	Žveplo, sulfur Mali Niso										
Kalij	Vrtine dolžnosti Sladko-vodna riba			Zanos, polet															
Kem. element (Cl)				Na-migljaj															
Goro-je v Bal-gariji				Vrta prikuhe Središče vrtenja															
Vetro-mer																			

NAGRADNI KUPON

Rešitev (geslo ob strani pod sliko!):

.....

Naslov:

.....

Za reševalce križanke rezpisuje uredništvo 10 nagrad, in sicer:

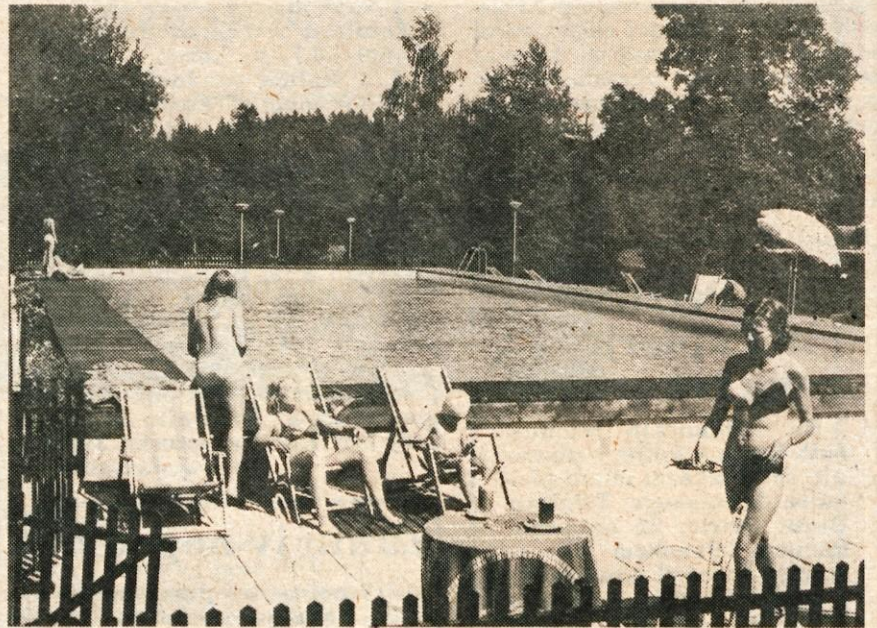
1. nagrada 200 din
- 2.—3. nagrada 100 din
- 4.—10. nagrada 50 din

Za udeležbo pri žrebanju zadostuje, če pošljete izpolnjen nagradni kupon (lahko nalepljen na dopisnici) do torka, 6. avgusta 1974, na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako NAGRADNI KUPON.

Najprej nogometaši

Prireditve ob 5. avgustu, prazniku tržiške občine, so se začele včeraj z mladinskim in pionirskim prvenstvom v nogometu, katerega glavna organizatorja sta nogometni klub Tržič in temeljna telesnokulturna skupnost. Mladinsko in pionirsko prvenstvo Tržiča v nogometu bo končano jutri.

Praznovanje se bo nadaljevalo v petek, 2. avgusta. Ob 18. uri bodo v paviljonu NOB odprli razstavi ob 20. obletnici delovanja Združenja šoferjev in avtomehaničev Tržič. Razstava bo odprta do 5. avgusta in ima tudi republiški pomen. Ob isti uri se bo začel na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah šahovski brzopetni turnir, zvečer ob 20. uri pa bo 3. nočni tek po ulicah Tržiča, ki ga organizira komisija za šport pri občinski konferenci ZMS. Medtem ko so na preteklih tekmovanjih nastopale le ekipe v štafetnem teku, je letos na sporedu tudi tek posameznikov, kar je prijetna novost. O prireditvah, ki se bodo zvrstile v prihodnjih dneh, bomo poročali v petkovi številki. -jk

Hotel Grad Podvin, ki je sicer vedno dobro obiskan in kjer imajo med drugim tudi igrišče za mali golf, je tik pred začetkom letošnje glavne sezone dobil še en vabljiv rekreacijski objekt. Od srede junija imajo v plavalnem bazenu ogrevano vodo. Uredili pa so tudi čistilne naprave. V prihodnje pa nameravajo zgraditi še en pokrit plavalni bazen. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

V soboto v Kokro, na Čemšenik, Potoško goro in Jakoba

Sobotni prvi »planinski avtobus«, ki sta ga organizirala Planinsko društvo Kranj in komisija za šport in rekreacijo pri temeljni telesnokulturni skupnosti Kranj z željo, da bi še več Kranjčanov zahajalo v gore, je dobro uspel. V Kranju je zjutraj pričakalo Creinin avtobus prek 40 planincev, v Bašlju pa se je skupini pridružilo še 20 planincev. Izletniki so se povzpeli na Kališče, večina pa je obiskala še vrh Storžiča. Proti večeru je planince »planinski avtobus« pripeljal v Kranj.

V soboto, 3. avgusta, je na sporedu že drugi izlet. Avtobus bo popotnike popeljal do Kokre, od koder bodo krenili na Čemšenik, Potoško goro in Sv. Jakob nad Predvorom. Od tod pa v dolino, kjer jih bo spet čakal avtobus. Sobotni izlet ni zahteven, zato se ga lahko udeležijo tudi otroci. Obetaven začetek akcije »Kranjčani hodijo v gore« kaže, da je akcija PD in TTKS upravičena! -jk

UGODEN NAKUP LETNE OBUTVE PO ZNIŽANIH CENAH

Peko
TOVARNA OBUTVE TRŽIČ